Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 184 (2186) ♦ Вівторок, 5 жовтня 1999 року ♦ Ціна договірна

5 жовтня

✔ 1909 р. Народився Богдан-Ігор Антонич, український поет.

✔ 1924 р. У Харкові відкрито першу радіостанцію в Україні.

✔ 1952 р. Розпочав роботу XIX з'їзд ВКП(б). З'їзд ухвалив рішення про перейменування ВКП(б) на Комуністичну партію Радянського Союзу (КПРС).

✔ 1962 р. Завершено спорудження магістрального газопроводу Шебелинка — Київ.

Зробімо так, як душа підказує

Ще задовго до приїзду Голови Верховної Ради України, кандидата у Президенти Олександра Ткаченка на Новобиківський цукровий завод, що у Бобринецькому районі на Чернігівщині, заводський майдан перед прохідною заповнили цукровари другої і третьої змін, жителі села.

Торік завод відзначив своє сторіччя. За словами головного інженера підприємства Анатолія Молдаванцева, потужність його — 1200 тонн цукрових буряків за добу.

Запустилися цукровари з 20 вересня і мають непоганий вихід продукції — понад 13 відсотків. Колись тут виробляли за сезон до 16 тисяч тонн цукру, а тепер ледве дві третини своїх можливостей, бо виробництво з кожним роком падає.

— Тільки розпочали сезон і можемо зупинитися на рівному місці, — каже головний інженер Анатолій Молдаванцев, — бо у наявності лише 500 тонн мазуту. Розіслали гінців, куди тільки можна. І все під продукцію та під майбутній врожай, хоча ще з квітня маємо на мазут наряди держрезерву, але отримати за ними нічого не можемо.

(Закінчення на 2-й стор.).

Роз'яснення

Центральної виборчої комісії щодо заборони проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям безплатно або на пільгових умовах відповідно товарів, послуг, цінних паперів, грошей, кредитів, лотерей, інших матеріальних цінностей

Конституція України гарантує громадянам України право брати участь в управлінні державними справами, вільно обирати і бути обраними. Вибори Президента України є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Передвиборна агітація може здійснюватися у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

З метою забезпечення реалізації і захисту конституційних виборчих прав громадян при проведенні виборів Президента України, рівності можливостей для всіх кандидатів у Президенти України під час проведення виборчої кампанії Центральна виборча комісія роз'яснює, що відповідно до вимог частини третьої статті 33 Закону України «Про вибори Президента України» забороняється проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям безплатно або на пільгових умовах відповідно товарів, послуг, цінних паперів, грошей, кредитів, лотерей, інших матеріальних цінностей.

Порушення цієї вимоги Закону тягне за собою кримінальну відповідальність.

Коли історія стоїть на старті...

У «Голосі України» відбулася зустріч із кандидатами в Президенти. До нас прийшли Олександр Мороз, Геннадій Удовенко, Юрій Костенко, Володимир Олійник, Василь Онопенко, Микола Габер, Олександр Ржавський, Віталій Кононов, Юрій Кармазін.

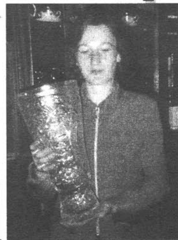
Серед близько 60 журналістів були представники вітчизняних і зарубіжних інформаційних агентств, газет, телебачення і радіомовлення. Це ДІНАУ, Інтерфакс-Україна, УНІАН, Рух-прес, «Сільські вісті», «Киевские ведомости», «Сегодня», «Факты», «Neue Zuriche Zeitung», «Файненшел тайм», радіо «Свобода», Бі-бі-сі, телеканал «Інтер» та інші ЗМІ.

Вів «круглий стіл» народний депутат, головний редактор «Голосу України» Сергій Правденко.

(Закінчення на 4—7-й стор.).

Спробувала. І виграла!

Кришталева пам'ять

Про таку розкішну кришталеву вазу моя сім'я могла лише мріяти. Тим приємніше було дізнатися, що вона дісталася мені як приз, котрий розігрувала серед своїх передплатників редакція газети «Голос України», шанувальницею якої я є.

Щиро вдячна за цей прекрасний витвір спонсору — колективу ВАТ «Рокитнівський склозавод», добра слава про який долинула і до нашого села. Знаємо, що попри всі труднощі голова правління цього підприємства, депутат Рівненської обласної ради Григорій Мініч веде свій колектив правильним курсом. Склороби своєчасно одержують зарплату. Їхні вироби відповідають євростандартам, їх охоче бере для своїх напоїв відома фірма «Оболонь».

Отож зичу і рокитнівським склоробам, і журналістам «Голосу України» всіляких життєвих гараздів. А ця чудова кришталева ваза завжди нагадуватиме усій нашій сім'ї про вас.

Валентина МЕЛЬНИК.

Кричильськ
Сарненського району
Рівненської області.

Передплата-2000

❍ Невідомими викрадено базу даних акціонерів Миколаївського глиноземного заводу.

❍ З вини персоналу відключено від мережі перший енергоблок Хмельницької АЕС.

❍ У 60-річної жительки Одеси вилучено два гранатомети, пістолет-кулемет, понад 1 кг вибухівки та близько 200 патронів.

❍ Інфляція в Україні у вересні становила 1 відсоток, повідомляє Держкомстат.

P.S.

У номер

✔ **Київ**

До відома народних депутатів України (юристів за освітою)

Шановні народні депутати України!
1-е засідання секції "Право" Всеукраїнського Депутатського клубу народних депутатів України "Парламент" у Верховній Раді України відбудеться 7 жовтня 1999 року о 18.30 год. у конференц-залі Київського регіонального центру Академії правових наук (вул. Пилипа Орлика, 3).

Доповідачі:
президент Академії правових наук України ТАЦИЙ В. Я.;
перший проректор Національної юридичної академії ім. Ярослава Мудрого СТАШИС В. В.;
народний депутат України XIV скликання ГАВРИШ С. Б.

Представники Страсбурга перевіряють дії Леоніда Кучми

Цими днями в Києві перебуває делегація Моніторингового комітету Парламентської Асамблеї Ради Європи. Посланці Страсбурга перевіряють факти, наведені членами «канівської четвірки» у листі до Президента ПАРЄ лорда Рассела-Джонстона (йшлося про певні дії Президента України Леоніда Кучми). Як повідомили «ГУ» у відділі міжпарламентських відносин Верховної Ради, у програмі візиту — зустрічі з безпосередніми авторами звернення та з іншими кандидатами на посаду Президента України, постійною делегацією Верховної Ради у ПАРЄ, керівниками українських силових відомств, представниками фракцій і політичних груп Верховної Ради, членами Центральної виборчої комісії та з главою відповідної парламентської комісії Олександром Єльяшкевичем. Гості мають також намір зустрітися із представниками преси. Щодо побачення із «головним винуватцем» подій Президентом України Леонідом Кучмою, то на першу половину вчорашнього дня підтвердження ще не було.

Президент повернув у парламент закон про підвищення пенсій

Цим законом з 1 жовтня 1999 року Верховна Рада встановила мінімальний розмір пенсії за віком у розмірі 55 грн. А мінімальний розмір пенсій за віком — відповідав би розміру величини вартості межі малозабезпеченості та підвищувався з її збільшенням. Згідно з законом щороку з 1 лютого мали б коригувати зарплату і, відповідно, здійснювати перерахунок пенсії.

За оцінкою Президента, реалізація закону вимагатиме додатково близько 10 млрд. грн. на рік, що майже удвічі перевищує нинішній бюджет Пенсійного фонду. І Леонід Кучма запропонував парламенту віднайти джерело покриття витрат на пенсії. А поки що це означає, що підвищення пенсій не буде.

Єльцину і Масхадову посередники не потрібні

У цьому переконаний Президент Грузії Едуард Шеварднадзе. Із ним цілком погоджується Президент України Леонід Кучма. Це й не дивно, бо збіг думок абсолютно за всіма зовнішньополітичними питаннями — предмет гордощів обох президентів. Це було вчергове продемонстровано під час візиту Едуарда Шеварднадзе в Київ і закріплено в декларації про дружбу, співробітництво та взаємодопомогу. За словами глави грузинської держави, під час «цілковито відвертого, багатостороннього діалогу» обговорювалися всі напрями спільної роботи і, звісно ж, наслідки, які може принести Україні та Грузії нова війна на Північному Кавказі.

(Закінчення на 8-й стор.).

✔ **Фотофакт**

Україні не Президент потрібен, Україні потрібен господар.

(Голова Верховної Ради України, кандидат у Президенти Олександр Ткаченко на зустрічі з киянами)

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Зробімо так, як душа підказує

(Початок на 1-й стор.).

— Тільки розпочали сезон і можемо зупинитися на рівному місці, — каже головний інженер Анатолій Молдаванцев, — бо маємо у наявності лише 500 тонн мазуту. Розіслали гінців, куди тільки можна. І все під продукцію та під майбутній врожай, хоча ще з квітня маємо на мазут наряди держрезерву, але отримати за ними нічого не можемо.

Під кінець головний інженер з сумом додав:

— Останні три-чотири роки робітники одержують платню тільки після пуску заводу і лише цукром. Грішми не платимо, їх немає.

Ось таку картину побачив Голова Верховної Ради, кандидат у Президенти Олександр Ткаченко. І це не був якийсь унікальний випадок. Тільки-но повернувшись з Харківщини, Олександр Ткаченко подібну руїну спостерігав на уславлених велетнях вітчизняної індустрії — Харківському тракторному, заводах імені Малишева, «Серп і молот», «Турбоатомі» та, зрештою, міг бачити і на 90 відсотках промислових підприємств від Ужгорода до Луганська.

Наче незримий руйнівник, гірший за воєнного супостата, пронісся над містами і селами України, відкинувши її економіку до повоєнних років, а 80 відсотків населення — за межу бідності.

Звертаючись до виборців у різних аудиторіях, Олександр Ткаченко казав:

— Я приїхав не для того, щоб показати себе чи покритикувати Президента Кучму. Я приїхав для того, щоб порадитися: як бути далі? Чи нам треба засукати рукави і відроджувати державу, працювати. Чи будемо й далі жалітися на долю, далі розвалювати економіку та сподіватися, що заможне життя прийде само по собі. Ще маємо рік-два, щоб зупинити руйнування, але якщо ми цього не врахуємо, повірте, потім уже ніхто не візьметься за порятунок держави.

Приклад — цукрова промисловість України, де ще недавно працювали 192 заводи. Вироблялося 5,5 млн. тонн цукру. Цього року якщо матимемо 1,2 — 1,5 млн., буде добре, хоча тільки внутрішні потреби становлять 2,5 млн. тонн. Хіба треба агітувати одне одного? Немає в країні господаря, а тому, наголошував Олександр Ткаченко, український народ не Президента буде обирати, він обиратиме господаря. Двічі помилялися люди на виборах, утретє давайте не помилятися.

Якщо кожен це зрозуміє, за рік виборці відчують, що у країні є господар, а через три — забудуть за ці безталанні вісім років, які прожила Україна.

У Прилуках, Ніжині, Чернігові, де зустрічався з виборцями кандидат у Президенти України Олександр Ткаченко, журналісти звертали увагу на те, як чернігівчани зацікавлено, радо і з надією приймали Голову Верховної Ради. Їхній настрій можна було порівняти хіба що з настроєм черкащан, де традиційно земляки Олександра Ткаченка зустрічають його дуже гостинно.

Кандидат у Президенти ділився планами реалізації Національної програми відродження України, і, слухаючи, люди переконувалися, що треба згуртуватися, що є сили, щоб і тепер, як і у найвідповідальніші моменти нашої історії, зупинити руїну, талантом, працею народу забезпечити нормальне, цивілізоване життя.

Відповідаючи на запитання, Олександр Ткаченко, зокрема, сказав:

— Мені не треба критикувати Президента Леоніда Даниловича Кучму. Президент сам довів, чого варта його політика. І навіть те, що здійснюється тотальна інформаційна блокада роботи Верховної Ради, лише свідчить про одне: і Президент, і уряд бояться чути правду. Кого вони бояться? Представників власного народу, парламенту.

В Україні розгорнута не бачена досі кампанія залякування людей. У виборчий процес мобілізовано всі арсенали, на які здатен штаб Президента Леоніда Кучми. У політичну боротьбу залучені діячі мистецтва, відомі актори, яким Бог послав талант зовсім не для того. Естрадні зірки Росії кинуті на олтар перемоги на виборах Леоніда Кучми.

— Але я вірю, — сказав Олександр Ткаченко, — що український народ проголосує так, як підказує йому душа...

Олена Антонівна Ярош, обіпершись на паличку, стояла трохи осторонь людей, які оточили Голову Верховної Ради. Сорок років вона працювала на Новобиківському цукровому заводі, навіть під час окупації вантажницею вугілля. Ось коротеньке інтерв'ю з нею:

— Нині живеться дуже і дуже погано. Сім місяців не одержую пенсії. А коли б Кучма не одержував хоча б один місяць зарплату, то як би він себе почував. Та його жінка вигнала б дрючком. Так це один місяць.

Пенсію встановили 50 гривень. Хіба на неї можна прожити?! Чоловік — інвалід війни другої групи. З горем пополам одержує 100 гривень. Та коли б оцих 150 нам самим. А то ж троє онуків. Одна навчається в Києві на платному відділенні фінансово-економічного коледжу податкової інспекції.

Я вже навіть Президенту Кучмі писала, що за німців було легше жити, тому що ми кожний день чекали — ось наші прийдуть, ось переможуть, ось виженуть. Тепер ми нічого не ждемо, поганяй до ями...

Німці злиденні свої марки платили кожного місяця. Кожного місяця. Ті марки ходили тільки всередині села, щоб одна бабка щось у мене могла купити, а хтось у неї.

Хіба можна так знущатися над людьми? Яку совість він має? Не має совісті ніякої. І він же кругом залякує усіх, а ті, як папуги, кричать: за Кучму, за Кучму...

Ось так заговорила душа Олени Ярош... Зробімо так, як душа підказує.

Анатолій КАРАСЬ,
Сергій ПАВЛЕНКО.

Парламент проти чужого сценарію

Що інтенсивніше працює парламент, то інтенсивніші «наїзди» на нього з боку чинного Президента, — наголосив Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко на погоджувальній раді голів комітетів, груп і фракцій. Як свідчить аналіз роботи сесії у вересні, незважаючи на бажання деяких сил блокувати її роботу, парламент працював досить ефективно. За словами Олександа Ткаченка, у вересні розглянуто 110 законопроектів, з них 32 прийнято в цілому, 27 — у першому читанні, схвалено 69 постанов. Основну увагу було зосереджено на економічному блоці питань. Голова ВР звернув увагу на те, що більш як 50 законопроектів було відхилено і повернуто в комітети на доопрацювання, з них 35 подав Президент України. Це, за оцінкою голови парламенту, свідчить про низьку якість підготовки законопроектів.

Першого тижня жовтня Верховна Рада планує розглянути близько 40 законопроектів. Попередньо планувалося, що у вівторок слухатимуть блок питань з галузевого розвитку і природокористування, в середу — питання економічної політики, у четвер — представлення проекту держбюджету-2000, у п'ятницю — питання правової політики і соціального захисту.

Однак голова тимчасової спеціальної комісії ВР із забезпечення виборчих прав громадян під час президентських виборів Олександр Єльяшкевич запропонував у вівторок провести закрите засідання за участю Президента України і керівників силових відомств у зв'язку із замахом на кандидата у Президенти, народного депутата України Наталію Вітренко у Кривому Розі. На думку О. Єльяшкевича, ВР повинна заслухати інформацію про те, що відбулося у Кривому Розі, виробити запобіжні заходи, а також подолати президентське вето на зміни до закону про вибори Президента (стосовно видачі протоколів з результатами голосування на виборчих дільницях). «Або ми покажемо, що є законодавчий орган, здатний навести порядок у країні, або триватиме сценарій, вироблений поза межами України», — сказав О. Єльяшкевич.

Про замах на що стався ввечері

Минулої суботи у Будинку культури Інгулецького ГЗК Наталію Вітренко чекав переповнений зал. Але зустріч, призначена на 17 годину, почалася зі скандалу. Було чимало людей, які на адресу Наталії Михайлівни вигукували недоброзичливі слова. Зрозуміло, яка була реакція більшості. А потім ще й кілька німих молодиків прикріпили над сценою плакат «Віддамо свої голоси за Леоніда Кучму». Врешті-решт плакат було знято, але тільки під тиском прихильників Наталії Вітренко.

Далі все відбувалося без «пригод». Замах було вчинено приблизно о 20 годині, коли зустріч закінчилася і люди залишили приміщення Будинку культури. Серед останніх вийшла на ганок і Наталія Михайлівна.

— Я йшла праворуч від неї, Володимир Марченко —ліворуч, а позаду — члени місцевих осередків підтримки нашого кандидата, — розповідає Наталія Сокуренко. — Група виборців оточила нас. Якась бабуся звернулася до Вітренко зі своїм запитанням. Чи встигла та відповісти, не пам'ятаю. В цю мить з темряви з-за кущів полетіли якісь предмети. Спочатку пролунав один вибух, потім — другий. Мене відкинуло метрів на п'ять—шість убік, я боляче вдарилася об щось тверде і на кілька хвилин знепритомніла. А коли опам'яталася, то вгледіла страшну картину...

Довірена особа Наталії Вітренко кількох чоловік угледіла в калюжах крові, а ще більше було закривавлених і теж на землі або асфальті. Багато хто стогнав і благав про порятунок. Особливо несамовито кричала молода жінка: «Ой, мамо, як мені боляче!» Ушкодження в живіт та ноги дістала і Вітренко. Тій жінці, котра несамовито кричала, довелося ампутувати ногу.

За висновком спеціалістів, були використані бойові гранати. Підозрюваних у скоєнні злочину затримали майже по "гарячих" слідах. Але досі тільки підозрюваних. Обвинувачення їм ще не пред'явлено. Це — Володимир Іванченко та його товариш Андрій Самойлов, які прибули сюди з Ростовської області. Оскільки старший брат Іванченка Сергій Іванченко мешкає у Лозуватці поблизу Кривого Рогу і по виборчому ок-

Поранено 33 особи

Агонія. Злість

Минулої п'ятниці Леонід Кучма зустрічався з представниками регіональних засобів масової інформації

Лицезріти Президента мали честь і журналісти з центральних видань. «Ексклюзивним» правом на запитання главі держави наділили регіоналів. За поясненням прес-секретаря Л. Кучми, у них це єдина можливість поспілкуватися з Президентом. На жаль, «Голосу України» ще рідше випадає це щастя. Але ми без образи. Цікаво і просто бути присутнім на «чужому святі життя».

Леонід Данилович сердився. Хоча було й кілька приємних моментів, коли він усміхався, як сонечко. По-перше, «сюрприз», «несподіваний» для Самого: вручення посвідчення «студентського Президента». Оплески. Квіти. До речі, їх Леонід Данилович обіцяв віддарувати тому, хто поставить «найкраще запитання». Але «номінанта» так і не визначив: чи то запитання не тягнуло «до рівня», чи, навпаки, забагато було найкращих, і пан Президент не хотів розривати букет.

По-друге, люб'язна цікавість прихильників «безальтернативного кандидата» на кшталт: яким буде перший указ Президента Кучми в листопаді, чому Леонід Данилович не проводить особистої роботи з виборцями — «через кума, брата, свата». Адже люди «більше довіряють, що дід скаже або командир, або голова» (Не жартую. Цитата). Порада земляка Президенту сподобалася. А я трохи злякалася. За Леоніда Даниловича. Краще б усе-таки довірився «офіційним каналам», бо дід таке може сказати! Навіть якщо йому пенсію за півроку 30 жовтня принесуть, та він із вредності не здогадається, кому дякувати.

Одне слово, приємні моменти були. Але вічного болю вони не могли вгамувати. Парламент, парла-а-мент, парла-а-мент!!! Скільки можна терпіти? Невже з «першим указом» журналістці не зрозуміло: чого пан Президент тут розводиться дві години? Ясно сказав, без двозначності: «Якби винести Конституцію на референдум, там би й спитали у свого народу, якої він думки з цього приводу. Але, бачте, парламент захищав власні інтереси, добре розуміючи, що після референдуму буде новий парламент, тому скоропалітельно, за одну ніч прийняли Конституцію...» У листопаді Президент Кучма вже не проспить. Він такий «нескоропалітельний» указ видасть, що взагалі думки зникнуть, хто ще думати може. І не «з цього приводу» тільки.

Політика регіонів без думки регіонів, пояснив Леонід Данилович, далі відбуватися не може. Парламент їх інтереси не враховує. Тому й потрібні дві палати, де у верхній засідатимуть ті, «кому краще видно проблеми». Але при цьому «краще видно», хто там має засідати, самому Кучмі: «Я був і залишаюсь категоричним противником виборів губернаторів. Я ніколи не погоджуся на вибори губернаторів. Може, через сто років». Боже, не треба так жартувати, а то наївні журналісти ще покваплються «тиснути» в провінційні газети сенсацію зі столиці: «З Кучмою в XXII століття»... Обрані не електоратом (йому віри в Президента нема: «Бо, зрозуміло, хто може пройти на виборах»), а Леонідом Кучмою «губернатори», звичайно, дуже відстоюватимуть регіональні інтереси. Через призму побажань Президента. Весела картина буде: «Нижня палата приймає постанови з політичної точки зору, більш популістські, а верхня, яка відповідає за ситуацію, популістські рішення відмітає». Уточнюю, це також цитата. Таким баченням «іншої системи державної влади» поділився пан Президент. Боєздатний буде парламент! А ще Леонід Данилович повторював: «Треба мати голову на плечах»...

Між іншим, бракує і крапки над «і» в питаннях про депутатську недоторканність. А то від нар там ховаються, у парламенті. Хоча «не хочу бути некоректним», — ввічливо уточнив Президент, — «маю на увазі не всіх депутатів». (Цікаво, кого «не мав», не дай Бог, натякнув на свого довіреного). У тих країнах СНД, де відмінили депутатський імунітет, послався на «передовий досвід» Леонід Данилович, різко змінилася ситуація. Де? Куди їхати, щоб побачити депутатів на нарах? І спокій в країні?

«Іде ж запекла боротьба. Скажіть, будь ласка, що, Президент з першого дня обрання цього парламенту не робив кроків назустріч? Та згадайте, я Ткаченка на руках носив...» Мабуть, сили не розрахували, Леоніде Даниловичу. Пан Ткаченко, нівроку, чоловік заміцний — і не втримали. А ще «кроки назустріч робили», «два прихлопи, три притопи»: кого знову обрали? Це ще гірший парламент!

«На себе парламент перебрав повноважень більше, ніж потрібно (до речі, цікаво, чи читав наш гарант Конституцію. Може, той «нічний варіант» не такий і поганий, просто радники з «переказом» помилилися? — **Авт.**). — Я не буду наводити приклад...» І навів. «Де парламенти є власниками і колгоспів, і готелів, і пішли і поїхали...» Можна й поїхати — до «об'єктів адміністрації Президента. Або, якщо забажає, Кабінету Міністрів. Є на що подивитися.

Найприкріше пече Леоніда Даниловича ще одна «власність» парламенту — газета «Голос України». «Це голос Ткаченка, — вловив Президент музикальним вухом. — Сьогодні Ткаченка, вчора був Мороза. Сьогодні там трійки чи четвірки їхньої (справді, в багатоголоссі можна поплутати, де чия нота. До речі, в сьогоднішньому номері — цілий хор. Шкода, Леоніде Даниловичу, що ви не прийшли на наш «круглий стіл». Сьогодні був би «голос і Кучми» — **Авт.**) Ця газета, де ллється бруд знову ж таки на одну людину — нині Президента діючого. Причому так уже розпоясалися, що просто треба мати елементарну совість, більш нічого... Це голос окремих політичних керівників, які використовують свої службові обов'язки (? — **Авт.**) в цьому плані». «Шановний нині діючий Президент, «в цьому плані свої службові обов'язки» справді не треба використовувати. Ви щось казали про совість. Елементарну. Втім, я, здається, знову «розпоясалася». Смиренно прошу пробачити.

Ще нарікав Президент на опонентів, які «не жаліють місцеву владу», докучають своїми портретами «на заборах». До речі, придивіться, хто там на ваших «заборах». Якщо «Кучма — наш Президент» — це не «мусор», який потім «треба очищати комунальщикам», а якщо Мороз, Марчук і за списком — пильнуйте: «там порядності взагалі нема». «Те, яким тиражом, так сказать, мені вчора показували на Рівненщині, розповсюджуються, так сказать, брудні матеріали, я подумав, як ці люди, так сказать, збираються до влади і бути главою держави». Ну, що вам на це, так сказать. Ліпше я промовчу. І без слів зрозуміло — «розпоясалася». «Десь гроші в Мороза з'явилися», — поділився з регіоналами Президент. А в нього з цим, певно, проблеми. Бо, скаржиться, що й податкова «наїжджала» на його виборчий фонд, і людей, що його підтримали підписом, переслідують. (У цьому місці було особливо весело. І регіоналам, до речі). Ще Леонід Данилович зізнався, що не знає, які збитки завдав Вадим Рабінович: він його не висилав і не присилав. Це треба в МЗС з'ясувати. І нема в АП підрозділу, який займається опозиційними журналістами. І взагалі, «на всяку єресь не збираюся відповідати. Ви вже вдруге мені таке дурне запитання запитуєте», — тактовно «помітив» «повтор» Президент (підрозділу й справді не треба. Судячи з «люб'язної відповіді», один Леонід Данилович з роллю цією впорається). Вини за призначення Лазаренка також немає: Євген Марчук «натиснув», щоб того взяли першим віцепрем'єром, ще хтось натиснув — уже сам призначив прем'єром, але винен... парламент. Адже він його затвердив «більшістю конституційної більшості». На жаль, не уточнив, хто натиснув, щоб орден Ярослава Мудрого пан Лазаренко з рук Президента одержав.

Розповів Леонід Данилович і про проблеми атомної енергетики у зв'язку з аварією на АЕС у Японії (депутати, зізнайтеся, хто востаннє до Японії їздив: явка з повинною, самі знаєте...), і про справи сімейні: дружина тільки на громадських засадах працює. Донька скромно трудиться в одній з комерційних структур. А зятя нема. Тож не треба з натяками «вдруге це дурне запитання ставити».

... А шкода, що ніхто не здогадався вручити Президенту букет за найцікавішу відповідь: ставлення до готовності одного з опонентів ініціювати закон про честь Президента.

Я вважаю, що це просто абсурд. Про яку честь можна казати? Президент є Президент, і якщо в нього честі нема, то він не повинен іти балотуватися в Президенти.

Не повинен, але ж «іде».

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Наталію Вітренко,

2 жовтня у Кривому Розі

ругу № 33 є довіреною особою Олександра Мороза, дехто поквапився організатором теракту оголосити ледве не його оточення. Криворізький штаб підтримки Мороза рішуче спростовує будь-яку свою причетність до скоєного. Щодо Сергія Іванченка, члена цього штабу, котрий якраз відає політико-правовими питаннями, Валерій Романов пояснює таке. Саме минулої суботи Сергій терміново виїхав у Ростовську область, бо отримав повідомлення, що його батько і дочка потрапили в автомобільну катастрофу. Отож слідчо-оперативній групі, створеній за участю представників найвищих правоохоронних органів держави, є над чим працювати, щоб з'ясувати істину.

На ранок понеділка слідчо-оперативні роботи, повідомив начальник Криворізького міськуправління внутрішніх справ Станіслав Крижанівський, практично завершені. Але очікується приїзд прокурора області і начальника управління СБУ в області, щоб поставити остаточні крапки. Як уточнила виконуюча обов'язки прокурора міста Валентина Шрамко, про докази стосовно причетності до замаху місцевих груп підтримки Олександра Мороза говорити поки що не доводиться. Одначе стосовно обох затриманих і Сергія Іванченка майже все ясно.

Іванченко-старший справді й раніше тут часто-густо «конфліктував» з органами правопорядку й мав не кращу репутацію. Якщо Іванченко і справді з власного безрозсуду влаштував теракт, як тепер багато хто тут думає, то виникає, погодьтеся, запитання, чи не потрібен він був, одначе, ще комусь, крім С. Іванченка?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

І остання інформація, яку надали нам у міському передвиборному штабі Олександра Мороза. За його даними, кидали не гранати, а вибухові пакети, і не з-за кущів, а з даху Будинку культури. Але повну ясність може внести лише пояснення Сергія Іванченка, який справді виїхав до батьків у Ростовську область і на даний час досі не затриманий.

У виборчій президентській кампанії пролито першу кров

Агонія. Кров

І, зверніть увагу, «розкрити» злочин було неважко. Тут же називають виконавців і вказують на зв'язки, що начебто ведуть... Відомо, до кого, до замовника. Я не схильна погано думати про кандидата, на якого вчинено замах, і ще більше не схильна погано думати про того, брата чиєї довіреної особи спіймано на гарячому.

А от про «домашні заготовки» опонентів цих двох кандидатів пропоную поміркувати. Давнє протистояння Наталії Вітренко і Олександра Мороза — саме той грунт, на якому «заготовники» ще до початку передвиборної президентської кампанії і вже протягом її будують свої замки.

Тому постає запитання: кому це вигідно, хто мав мотиви замовити замах? Прямолінійна відповідь, яку педалюють нині, не витримує жодної критики. Олександр Мороз не мав мотивів підвищувати рейтинг (а замах у нас, та й скрізь, спричинює саме підвищення рейтингу) свого конкурента на виборах. Це по-перше, а по-друге, причетний до такої брудної справи, безперечно, багато втрачає в очах електорату. На це й був розрахунок тих, хто розробляв «домашні заготовки» заздалегідь, аби в потрібний момент вони спрацювали, як годинниковий механізм. І час настав. Таж рейтинг Наталії Вітренко, який засвідчили студентські вибори, треба підкріпити і зміцнити у свідомості виборців. Ото, мовляв, яка йде бійня. За місце бути другим. Але, скажете ви, зміцнення цього рейтингу не вигідне для того, хто в рейтингу перший. А чому, дозвольте запитати? Навпаки, першому на руку саме цей конкурент. Якщо постане дилема: або Леонід Кучма, або Наталія Вітренко, то в кращому разі електорат проголосує проти обох кандидатур. А в гіршому — за того, в кого рейтинг завжди на висоті. Не буде — зроблять. Інсценувавши замах на того, чий рейтинг треба підвищити.

Так, це бруд, це цинізм найвищого гатунку. Але це є. Кілька років тому Леонідові Кучмі вже намагалися таким чином підвищити рейтинг, витягнувши на світ Божий фальшивку про підготовку на нього замаху. До речі, ніхто не розкрив і замаху на Павла Лазаренка. Либонь, не вигідно було. Інша справа — 2 жовтня. Дано старт найжорстокішій компрометації. Не гребують ніякими методами. Це агонія. І це страшно. Адже страждають ні в чому не винні люди. Страждають ті, хто став іграшкою в чужих руках. І чесні вибори поставлено під удар. Агонія не має гальм. В агонії не жаліють нікого. Хто наступний, кого наступного змішають з багном, вимажуть кров'ю, звинуватять у гріху? Того, хто може стати конкурентом, хто ризикує стати другим у списку на 31 жовтня.

Вікторія СВІТЛАНОВА.

Думки з приводу

Замах на кандидата у Президенти Наталію Вітренко у Кривому Розі породжує безліч запитань. Чи не було це спланованою провокацією проти іншого кандидата у Президенти? Чи може повторитися?

Олександр МОРОЗ, кандидат у Президенти:

— Поза всяким сумнівом це — політичне замовлення, яке використовується для реалізації намірів нинішнього режиму впровадити надзвичайний стан у державі і зірвати президентські вибори у різний спосіб. Я аналізую цю ситуацію, виходячи з класичної схеми: кому це вигідно? Це зовсім було б невигідно мені, оскільки, вважаю, наші шанси є реальними. Співчуваю Наталії Вітренко і всім, хто постраждав. Можу сказати, що вона втрачала свої позиції для виходу в другий тур. А вигідно все це нинішньому режиму.

Але є ще кілька обставин, які потребують аналізу. Як могло трапитися так, що не було реакції правоохоронних органів після обстрілу агітмашини нашого виборчого штабу в Харкові, каліцтва голови мого штабу на Луганщині, переслідування багатьох моїх прихильників на місцях.

(Закінчення на 14-й стор.).

Вибори

Коли історія

(Початок на 1-й стор.).

Ми запропонували кандидатам у Президенти відповісти для початку на такі запитання:

❶ Яким буде ваш перший указ на посаді Президента?

❷ Хто очолить Кабінет Міністрів, якщо станете Президентом?

❸ Чи будете ініціювати зміни до Конституції і які саме?

❹ Які запитання кандидат хотів би адресувати своїм колегам — іншим кандидатам у Президенти?

Отже...

Олександр МОРОЗ:

❶ Час після жовтня вимагатиме прийняття низки указів. І тому доведеться видавати укази, по-перше, ті, що стосуватимуться забезпечення народногосподарського комплексу всім необхідним під час зимівлі. Друге, потрібно відмінити антиконституційні укази Президента. Їх аналізують уже тепер. Звичайно, у числі перших будуть кадрові питання та укази з цього приводу щодо формування уряду. І також будуть дії, хай не укази, але дії Президента відносно реструктуризації зовнішніх боргів і прийняття рішень щодо внутрішньої програми. От приблизно те, що стосується першого запитання.

❷ Назвавши якусь одну кандидатуру, я ніби скорочу простір для компромісу. Тому, гадаю, навряд чи хто сьогодні з моїх колег може її назвати. Бо це технологічно, тактично, методично було б просто не виправданим. В Україні досить пристойна лава запасних на прем'єра та інших керівників виконавчих структур. Думаю, прізвища називатимуть після 15 жовтня.

❸ Вважаю, основне завдання Президента — виховувати в суспільстві власним прикладом повагу до Конституції. Тому поспішати в цьому відношенні я не став би. Треба підтверджувати значимість статей Конституції. Там є потреба в певних корекціях. Це можна робити згодом, вносячи пропозиції до Верховної Ради. Але, на мій погляд, дуже важливо, аби Президент демонстрував повагу до Конституції.

❹ Я відбудуся жартом: «Дорогі друзі, на яких умовах ви б погодилися зняти свої кандидатури?»

Юрій КОСТЕНКО:

❶ Мій перший указ стосуватиметься проведення адміністративної реформи в Україні. Це питання вже давно перезріло й без організації ефективної виконавчої влади ми ніколи не проведемо реформ, тим більше системних.

З одного боку, багато чого зроблено для того, аби ми вже будували ринкову економіку, але, з іншого боку, апарат виконавчої влади — Кабінет Міністрів — практично не приступив до свого реформування. Система управління така, що виконавча влада і зокрема уряд не можуть ефективно управляти. Більше того — вони руйнують навіть те, що успадкували від старої системи. Прикладом цього може бути ситуація напередодні збору врожаю в Україні, коли залишилися фактично без пального.

Мета адміністративної реформи: по-перше, істотно скоротити апарат виконавчої влади, по-друге, принципово змінити функції. Передусім — Кабінету Міністрів і функції влади на місцях. Ринкова економіка — це створення умов для виробництва. А все інше виробничник сам вирішує на місцях. Треба створювати умови для виробничої діяльності. Ці функції може виконати не апарат, де є близько сотні міністерств і відомств, а всього 20, максимум 24 функціональні міністерства.

Стосовно виконавчої влади на місцях — те саме. Є її функції і її повноваження. Усе має бути приведено відповідно до чинного законодавства. Під ці функції місцева влада повинна отримати фінансові можливості.

Другим своїм кроком бачу для себе формування коаліційного уряду, який спиратиметься на більшість Верховної Ради. Лише в такій зв'язці можна говорити про узгоджену економічну політику, яка виведе Україну з кризи. Доки уряд, грубо кажучи, висітиме в порожнечі й не матиме підтримки з боку Верховної Ради, доти він не зможе реалізувати економічну програму. Тим паче ту програму, з якою виступаю я разом зі своєю командою, — програму радикальних економічних перетворень.

Отже, будуть переговори із фракціями, з депутатськими групами, внаслідок чого у ВР можна сформувати більшість. Вона й формуватиме уряд.

❷ Ми підписали політичну угоду з Василем Васильовичем Онопенком. І суть її полягає в тому, що ми підтримуємо один одного на виборах. Ми готові на завершальному етапі зняти свою кандидатуру на виборах на користь того, хто матиме більші можливості перемогти. У разі обрання мене Президентом я запропоную пост Прем'єр-міністра Василеві Васильовичу Онопенку. І те саме зробить він, коли очолить нашу державу як Президент.

❸ Ми ще надто мало прожили у стабільній законодавчій системі. І тому не ініціюватиму такі зміни, хоча недоліків конституційного устрою в нашій державі є дуже й дуже багато. Але я прихильник того, що нам потрібно навчитися жити в умовах демократії і лише після того можна робити ті чи інші зміни.

Єдине, що я ініціював би на посаді Президента щодо Конституції, — це зміни тієї статті, яка гарантує депутатам так звану недоторканність.

❹ А у своїх суперників спитав би, чи згодні вони зробити сходження на 7-тисячник.

Геннадій УДОВЕНКО:

— Голосуючи за незалежність України, багато людей голосували за те, що саме незалежна демократична держава — Українська держава — забезпечить кращий добробут своїм громадянам. Цього, на жаль, за роки незалежності не сталося. Я кандидат від двох партій — Народного руху України та «Реформи і порядок». До Народного руху ставлення особливе на сході України. Таке, що ця партія тільки за державність, українську мову, народні звичаї. Справді, Народний рух України привів Україну до незалежності, виступає послідовно, твердо за зміцнення української державності, за незалежність України. Та головне — економічна проблематика: вихід України з економічної кризи та піднесення добробуту українського народу. Є ціла низка конкретних пропозицій, як це зробити. І це можна зробити. У 1991 році американський політолог Шрайвер (я тоді ще був постійним представником України при ООН і активно виступав за безпосередні зв'язки України зі Сполученими Штатами Америки) пророкував Україні сьоме за своєю потужністю місце у світі для бізнесу. Якби ці пророцтва було втілено в життя, то ми з вами нині були б членами «великої сімки». А ми за класифікацією ООН займаємо 92—94 місце. Ось що ми втратили, розтринькали за 8 років нашої незалежності. Чому? Дуже просто.

Народний рух привів Україну до незалежності, але ніколи не був при владі. Більше того, влада перейшла до рук наших опонентів, унаслідок чого ми маємо нинішню економічну ситуацію.

Тепер відповідаю на запитання.

❶ Перший указ — це, безумовно, призначення Прем'єр-міністра, формування уряду. За ним піде указ про розроблення загальнонаціональної стратегії економічного розвитку України. Ми не маємо такої стратегії. Безумовно, її буде важко поєднати — стратегію лівих і правих. Скажімо, стратегія Народного руху України базується на ринкових засадах. Стратегія лівих — на поверненні до планової системи — на соціалістичних засадах. Це, безперечно, потрібно. Я розумію, що від самої стратегії люди ліпше жити не почнуть, але нам це конче потрібно. Буде доручено розробити таку стратегію.

❷ Ми з Юрієм Івановичем були в одній партії. Коли розглядали там кандидатури, я думав так: коли мене оберуть Президентом, Юрій Іванович Костенко стане Прем'єр-міністром. Тепер він у блоці з іншими і, звичайно, інші будуть кадри, які прийдуть до влади, у разі мого обрання. Я не можу назвати прізвище людини, бо її почнуть цькувати ще до того, як мене оберуть. Звісно, зміни будуть істотні. І в моїй програмі є один пункт — рішуча боротьба з чиновним свавіллям. Я був міністром і знаю, що таке апарат чиновників, Кабінету Міністрів чи адміністрації Президента. Можна домовитися з Президентом, порозумітися, а рішення приймається потім зовсім інше. Починає працювати апарат, і він нівелює всі домовленості. Тому треба підвищити відповідальність міністрів, значно скоротити апарат, змінити суть роботи паралельного «Кабінету Міністрів» — адміністрації Президента. Треба робити досить серйозні кадрові зміни в державному управлінському апараті.

❸ Наша Конституція була розроблена й написана за участю висококваліфікованих спеціалістів. І внаслідок великого компромісу в нашому парламенті — це було видатне демократичне досягнення нашої держави — ухвалення Конституції парламентом України. Зроблено важливий крок до ліквідації минулого тоталітарного режиму. Це свідчення переходу України до нової політичної системи. Конституцію треба оберігати. Дуже багато охочих змінити Конституцію. Треба робити все для того, щоб у державі запанувало право. Конституційне право, верховенство права. На жаль, з різних причин маємо нігілізм права. Право в нас ще не торжествує. Про це свідчать тисячі скарг, які я одержую в комітеті з прав людини, особливо скарг на рішення судів. Це свідчить про нагальну необхідність проведення судової реформи.

❹ Замість запитання хотів би висловити побажання бути толерантними під час проведення виборчої кампанії, із повагою один до одного ставитися, продемонструвати врешті, що ми — цивілізована держава.

Володимир ОЛІЙНИК:

— На мій погляд, сьогодні у нас немає ні політичної, ні економічної кризи. Є криза духовності й моральності влади. З якими намірами люди прийшли до влади, такі будуть і результати. Якщо до влади прийшли люди, щоб розв'язати власні проблеми, то й такі будуть реформи. І ми вже бачили це з приватизації. Після її проведення заводи та фабрики стоять. Бо за безцінь прихопили це майно. Реформи — це такий самий чудовий інструмент. Але в чиїх руках він? Це — як скальпель. У руках хірурга — порятунок, у руках злочинця — зброя. На мій погляд, сьогодні в державі правлять чужі люди. Люди, які не вболівають за інтереси України. Це тимчасовики. У них свої «хатинки» і рахунки — там же. Вони не пов'язують своє майбутнє, майбутнє дітей із цією державою.

❶ Тому питання номер один — це питання кадрів. Кадри вирішують усе. І, безперечно, необхідно, щоб до влади прийшли молоді й енергійні. Люди, які вболівають за свою Батьківщину і люблять її.

❷ Хто очолить КМ? Безумовно, треба

стоїть на старті...

враховувати реальні, у тому числі й існуючі вже, угоди та угоду, підписану в Каневі. Не маю жодного сумніву, що «четвірка» висуне єдиного об'єднаного кандидата. Це питання й буде предметом обговорення «четвірки».

❸ Давайте чесно признаємося, що не в кращий час приймали Конституцію — вночі, поспіхом, щоб не допустити розпуску парламенту, і багато наробили помилок. Де логіка, якщо парламент призначає прем'єра спільно з Президентом, а Президент може одноосібно його звільнити? Де логіка: якщо Генерального прокурора призначає і Президент і ВР, але Президент може одноосібно прийняти рішення про його звільнення? Якби був інший порядок, коли спільно приймали рішення про призначення і спільно ухвалюється рішення про звільнення, то ми мали б сильного прем'єра та незалежного Генерального прокурора. Треба, щоб частина повноважень Президента перейшла парламентові. Є така логіка: що більше повноважень береш на себе, то ти сильніший. Це неправильно. Є інша філософія: віддаючи повноваження, можна підсилити свою владу. Скажіть, будь ласка, чи не логічним було б нині формування уряду проводити через парламент? Це створення коаліційного уряду. Він має розробити програму, парламент — затвердити її і наповнювати реальними законами для реалізації. А Президент від імені народу повинен спитати за результат. Багато речей необхідно переглянути.

❹ Я знаю, за якої умови Олександр Мороз зняв би свою кандидатуру?

Олександр МОРОЗ: — Так, умова одна: впевненість, що хтось точно змістить нинішній режим влади, змістить нинішнього Президента. На жаль, сьогодні впевненості такої немає.

Василь ОНОПЕНКО:

— Тут порушували питання про проведення адміністративної реформи. Таку реформу я запропонував у 1994-1995 роках, працюючи міністром юстиції. Розроблено концепцію, напрацьовано відповідні нормативні акти. Тому мені, якщо я стану Президентом України, немає необхідності видавати указ щодо проведення цієї реформи. Досить підняти відповідні законопроекти.

Судово-правова реформа — реформа міліції, тюрем, колоній, ГУЛАГів, судів. У 94-95-х було напрацьовано — я очолював групу вчених і практиків — концепцію судово-правової реформи. І не моя вина, що досі вона не реалізована. Тільки сьогодні парламент розглядає концепцію судово-правової реформи. Ми запізнилися на 5—6 років з її введенням. Це не просто концепція та реформа заради реформи. Ідеться про захист прав та інтересів громадян України. Про рівність усіх перед законом.

❶ Перший указ буде про позбавлення податкових пільг наших українських нуворишів, олігархів і кланів. Вони користуються тим, що пригріті владою і сьогодні мають податкові пільги на ввезення в Україну товарів, продукції, які виробляються і в нас. Офіційні дані: Україна щорічно недоотримує приблизно 8 млрд. грн. через те, що ці люди й ці структури не вносять кошти в казну. 8 млрд. грн. — це можливість для України не стояти з простягнутою рукою перед МВФ, а розрахуватися за 6,5 млрд. грн. по зарплаті і 2,5 млрд. грн. по пенсіях. Таким чином буде вирішено актуальну соціальну проблему, яка сьогодні всіх нас турбує, — це робочі місця, це підтримка наших товаровиробників.

❷ Уряд очолить Юрій Костенко, якого я поважаю, з яким я працював у Кабінеті Міністрів, якого знаю як прекрасного фахівця. Я його бачив у роботі. Така в нас є домовленість.

❸ Нічого немає вічного, хоча я пишаюся цією Конституцією, особливо розділом другим, де зафіксовано права і свободи. Але треба внести зміни, щоб уряд обирався саме парламентом. Тоді буде тісний зв'язок між роботою уряду та парламенту, їхня взаємна відповідальність. Я вніс би зміни до Конституції щодо балансу влади. Маю на увазі не тільки повноваження парламенту і Президента, а й на горизонтальному рівні — баланс між державними та місцевими організаціями і місцевим самоврядуванням. Ще чотири роки тому під моїм керівництвом було розроблено статут, хартію міст і сіл України, я хотів би, щоб вона була реалізована.

Ініціюватиму в Україні покаяння, очищення влади перед власним народом за ті гріхи, за братовбивство, за ГУЛАГи, за голодомори, за все. Без духовного очищення ми нічого не зробимо ні в економічній, ні в соціальній, ні в правовій сфері. Для мене духовність — це питання національної безпеки держави.

❹ Чи поділяєте ви той штамп, який існує у ЗМІ, про те, що є основні кандидати на посаду Президента, а є неосновні? І ще: яка з програм, починаючи з 1917 року, за винятком програми наповнення ГУЛАГів, виконана відповідними політичними силами?

Микола ГАБЕР:

❶ Першим указом на посаді Президента, вважаю, треба прийняти відставку всіх посадових осіб і призначити нових людей, які мають бути патріотами своєї держави. Не ура-патріотами, а людьми, які справді вболівають за державу і чітко уявляють собі, що треба зробити, щоб дати можливість вирватися їй з кризи.

❷ В уряді будуть не лише люди з моєї команди. І я радий, що ми сьогодні сидимо разом — така кількість кандидатів у Президенти. І, мабуть, ми з вами побачимо той день, коли більшість — можливо, всі — сядуть за один стіл. Мрію, щоб це був робочий стіл уряду України.

Упевнений, хтось із присутніх тут кандидатів очолить уряд. Він буде коаліційний. Вірю, що комуністи, Рух, соціал-демократи, інші партії справді бажають добра Україні, хочуть змінити лад на краще. У них лише різні погляди на те, як цього досягти. Кожен має напрацювання — дуже гарні й розумні. Було б дуже погано, якби ці речі загинули, залишилися б ще на п'ять років за бортом. Думаю, що саме нам, людям, які стоять на базі найкращих ідей, треба об'єднати і лівих і правих. Це і є громадянський патріотизм. Якщо Бог дасть, а люди оберуть, як Президент спробую зробити все, що від мене залежатиме, щоб люди, які сьогодні є кандидатами в Президенти, увійшли до уряду. Їхнє право погоджуватися чи не погоджуватися на ту пропозицію. Є потреба перетворити державу на своєрідну корпорацію з обслуговування населення. А не навпаки. Сьогодні в нас людина для держави, а не держава для людини. Ми зуміємо зробити так, що кожен державний службовець відчуватиме себе слугою народу, в найкращому розумінні цього слова. Народ платить податки. І кожен повинен наймати і депутатів, і правоохоронців, наймаємо і уряд, і Президента. Усі вони повинні виконувати свої службові обов'язки чесно. Маю достатньо політичної волі, достатньо сил, здоров'я і часу досягти такої організації влади в країні. Як наймолодший кандидат у Президенти. Пан Удовенко серед нас найстарший. У нас з ним різниця в 30 років. Маю 30 років для того, щоб виконати свою програму. Щоб реалізувати близько 300 розробок, напрацьованих моєю командою. Якщо Бог не дасть цього разу, значить буде інший. Вірю в те, що це буде 31 жовтня або 14 листопада.

❸ Як Президент України, буду якомога менше ініціювати зміни до Конституції. Від того, що ми змінимо якийсь закон чи Конституцію, становище в країні не зміниться.

❹ Яке запитання я хотів адресувати своїм суперникам? Не вважаю їх суперниками, а вважаю колегами і людьми, які справді вболівають за те, що робиться на нашій багатостраждальній землі. Якби було не так, вони займалися б іншими питаннями. Кожен з нас розуміє, що — крім великої честі бути Президентом-українцем — це ще й велика відповідальність. П'ять років минають дуже швидко. Коли я відпрацюю на посаді Президента свій перший термін, мені буде близько 44 років. Зараз мені тридцять вісім з половиною. Молоді люди відчувають відповідальність найбільше.

А запитання таке: чи готові ми до об'єднання? Мають бути подальші кроки. Краще буде, якщо не по двоє, не по четверо, а більше людей. І буде одна або дві узгоджені кандидатури, які зможуть 31 жовтня перемогти. Або якщо не 31-го, то 14-го.

Олександр РЖАВСЬКИЙ:

— Справді, в Україні сьогодні не дефіцит газу та нафти, а дефіцит двох речей — чесності та справедливості. Вважаю, політику сьогодні в Україні замовляють 10 осіб, упроваджує цю політику — тисяча. Все інше — це таке «похідне» від тисячі людей. Оцей дефіцит чесності та справедливості робить у нас таку ситуацію. Ми ніколи не зможемо подолати кризу, якщо не подолаємо кризу духовності. Доки люди йтимуть до влади для того, щоб заробити кошти, щоб використовувати державу як знаряддя для заробляння коштів, доти будуть проблеми.

Я заробив собі кошти і задекларував 1 млн. 370 тис. грн. Причому я можу сказати, що таку декларацію я заповнюю з 95-го року — тільки-но почали декларації впроваджуватися. Іду в Президенти не за грошима, а йду сіяти духовність і злагоду. Злагоду не ту, яку нам сьогодні пропонують. Наша держава має всі підстави для того, щоб бути державою не третього світу, а її громадяни — щоб не були людьми третього сорту. Вважаю: лише молоді люди, які не мають застережень тих років, які гвалтували свідомість кожної людини, лише вони зможуть відректися від того старого світу й будувати світ новий. Будувати країну, потрібну новим людям. Хто сьогодні будує країну? Це люди, котрі не знають, які будуть наслідки їхніх перетворень. А ми, молоді люди, вважаємо, що потрібно будувати державу й дивитися, якою буде країна через 10, 20, 30 років. Ми не знаємо, скільки кожному з нас Бог відміряв жити. Але знаємо таке: у нас є філософія життя, філософія майбутнього. Пропоную всім замислитися й подумати: у стільки-то років людина будує свій дім, у стільки років стає відповідальна за свою родину, у стільки — за державу. Це саме той вік — 40 років. Наразі — мені також 40.

❶ Посада Президента — це велика відповідальність. Та законодавчо визначеної форми відповідальності Президента нема. Перший указ мій ініціюватиме зміни до Конституції якраз у напрямі відповідальності Президента. Немає значення, якого Президента. Чи це Кравчук, чи Кучма, чи Ржавський. Але Президент повинен відповідати за свої вчинки.

❷ Це якраз ті перші зміни, які ініціюватиму. Решта сьогодні — це не головне. Досить виконати навіть кілька основних пунктів моєї програми, щоб за перші вже місяці забезпечити незламність перетворень, які почнуться.

❸ Хто очолить КМ? В уряді працюватимуть і ті, хто сьогодні працює в Кабінеті Міністрів, в адміністрації Президента, а також у Верховній Раді. Це кілька потужних виробників, які сьогодні працюють на теренах України. І багато з них знають, яке місце вони посядуть у разі обрання мене главою держави. Але я хочу сказати, що не всі можуть сьогодні відверто сказати: «Так, я планую бути прем'єром», «Так, я планую бути міністром інформації». Чому? Тому що не кожна людина може «лягти на амбразуру». Вона дуже хороша, вона дуже професійна, але духу може не вистачити. Але це люди команди, вони вміють працювати, вони високого рівня фахівці, і можете бути певні: майже всі люди, яких призначать на ці посади, будуть віком до 50 років. Десь у цьому вимірі.

Відповідь опонентові

— Олександр Олександрович, шановний, поставив мені запитання: на яких умовах я згоден зняти свою кандидатуру? Я хотів би поставити Олександрові Олександровичу це запитання у другому турі після першого. Шановний пан Костенко запропонував піднятися кандидатам на гору 7-тисячник. Я пропоную йому разом зі мною як із Президентом підняти «видобуток» на кожну людину в Україні вже в перший президентський рік до 7 тисяч американських доларів. І підняти народжуваність до 7 тис. дітей щодень.

❹ Моє запитання таке. Шановні друзі, скажіть мені, чим я можу всім вам допомогти? Я згоден допомогти кожному з вас, скільки хто що попросить, скажіть — і я допоможу всім.

Віталій КОНОНОВ:

— Якщо провести аналогію з КВН, у нас сьогодні «бій капітанів» — я так зрозумів. Дозвольте я бліц зроблю.

❶ Перший указ на посаді Президента — указ про безпритульних дітей.

❷ Хто очолить КМ? Олег Шевчук — голова секретаріату Партії зелених.

❸ Чи будете ініціювати зміни до Конституції і які?

Буду. Насамперед парламент повинен обирати і призначати прем'єра і Кабінет Міністрів. І таким чином ми просто реформуємо політично нашу країну. Я думаю, що мої колеги поділяють ці речі. Звичайно, я не матиму такого впливу, як депутат, тому що ініціювати все-таки будуть депутати. Але, думаю, перше, що всі три гілки влади працюватимуть не так, як сьогодні «Лебідь, Рак і Щука».

❹ Яке запитання ви хотіли б адресувати...? Ви знаєте, я не хотів би ніяких запитань адресувати. Я хотів би побажати всім успіху, а кандидатури познімає український народ.

Юрій КАРМАЗІН:

— Мені дуже хотілося б, аби мені допомогли всі, хто сидить отут у залі, з'ясувати (аби це не сталося 14 листопада): куди поділося те, що було записано в Законі «Про вибори Президента»? Президентом не може бути особа старша 60 років. Адже це положення прийняла Верховна Рада. І тут присутні народні депутати скажуть, що я не обманюю. І журналісти скажуть. Тому в мене запитання: що і де у нас сталося, на якому етапі з нами сталося, що ми зовсім не ставимо це запитання суспільству? Через численні газети та інші ЗМІ. Може, відповідь криється в тому, що не зовсім вільні? Але відповісти на це доведеться. Бо хтось переможе, кому за 60. Цього я не допускаю. Тому зразу це Конституційним Судом може бути визнане неконституційним. Хочу, щоб суспільство замислилося над цим питанням. І звертаюся до комісії Верховної Ради. Тут, здається, був Єльяшкевич. Не відповівши на це запитання, нема чого сподіватися на справедливі вибори в державі. Верховна Рада прийняла такий закон, підписаний він в іншому варіанті. Хто зробив фальсифікацію? Це вже запитання до Генеральної прокуратури. Тільки, мабуть, в іншому складі. А тепер: як я бачу те, що відбувається нині в державі? Відбулася втрата національного суверенітету на перших трьох основних каналах телебачення. Я хотів би привернути вашу увагу до цинічних (на мій погляд) дій влади: проведення Сорочинського ярмарку за рахунок коштів з надзвичайного фонду, передбаченого для резервного фонду КМ, профінансовано 500 тис. грн. Саміт у Лівадійському палаці профінансовано і передбачено 8,4 млн. грн. Це в той час, коли на всі протиповеневі заходи, протизасушні заходи було профінансовано трошки більше цієї суми. Це проза життя.

❶ Тому перший указ, який буде підписано мною, якщо Бог дасть так, — про встановлення диктатури. Це буде диктатура Конституції. І це буде формування уряду народної довіри на коаліційній основі з урахуванням того, що в цьому уряді буде щонайменше третина жінок. Це обов'язкова умова, на мій погляд. Це досвід цивілізованих

(Закінчення на 6-7-й стор.).

Вибори

Коли історія

(Початок на 4—5-й стор.).

країн, які вже живуть за соціалізму, а не говорять про його побудову десь там через 10—20 років, — Швеції, Норвегії, Фінляндії, інших. Кажуть, у них більше половини жінок в уряді.

❷ З цього випливає відповідь на інше запитання: хто очолить КМ України? Я нікому до перемоги на виборах не запропоную жодної посади. Наймудріший очолить. Як він себе поводив у передвиборній кампанії — не матиме жодного значення. Це має бути людина, яка задовольнить вимоги всього парламенту. Можливо, це буде хтось із кандидатів у Президенти.

❸ Хочу запитати: чи жили ми хоч один день за Конституцією? Ми ще жодного дня не жили за Конституцією. Її весь час лише порушують. 95-го року переступили через Конституцію так званим Конституційним договором. Це — кримінальний злочин. Але переступили через Конституцію. Можна за аналогією піти. Можна й надалі просити комусь повноваження, можна знову переступити через Конституцію.

Відповідь опонентові

— Щодо того, як приймалася Конституція. Я дуже поважаю Володимира Олійника, мого земляка, ми з ним теж однолітки, але, даруйте, не треба топтатися по Конституції. Не один день її приймали, її роками готували. Її багато днів приймали. Я не міг відповісти за образу Конституції, коли другий Президент Леонід Кучма топтався на ній другого вересня в Одесі в приміщенні обласного суду в присутності всіх суддів області. Я там був присутній, бо це мій виборчий округ. Я раніше працював в тому обласному суді. Але на одну годину і дві хвилини виступу Кучми мені не дали навіть хвилини виступити. Така рівність можливостей у нас із Кучмою. Так ось я хочу відповісти. Шельмувати Конституцію в присутності тих, хто має прямо її застосовувати, тобто суддів — це заклик до кримінальних злочинів. Треба спробувати пожити за Конституцією.

2. Будемо формувати уряд національної довіри. Без цього врятувати державу не можна. Як підемо? Підемо тим шляхом, яким свого часу пішов Рузвельт. Але йому було простіше. Він мав правлячу партію. Ми цього не маємо. Не треба створювати більшість у парламенті. Там більшість розумних людей, там більшість є. Там всі розумні люди. Розподіл на лівих і правих — цілком штучний у державі. Він давно вже застарів. У цивілізованих державах на це мало звертають уваги.

Що треба буде зробити серед першочергових заходів? Скликати і сформувати Раду національної безпеки. Обіцяю, що один день на тиждень я буду в парламенті. Захищатиму всі свої проекти. Мені не треба, щоб це робив якийсь заступник міністра.

Відповідь опонентові

— Олександре Олександровичу, як казав персонаж, «торг здесь не уместен». А Висоцький казав, що «настоящих буйных мало». Я належу до тих «буйных», яких мало, і, може, саме тому я буду все-таки «лупати сю скалу» і не здаватимуся. Але я розумію, що в кожному жарті лише частина жарту.

Чи поділяю я штамп, що є основні та неосновні — запитання Василя Васильовича Онопенка — суперники і конкуренти? Я вам скажу, що не нами це зроблено — це зроблено російськими іміджмейкерами, які просто деякі прізвища не бачать, просто взагалі не ставлять їх. Що ж, відпрацьовують, як можуть. Вважаю, що кожна людина, за яку дали підписи більш як мільйон громадян (за мене 1 млн. 700 тис.), має право балотуватися на президентських виборах і перемагати.

Щодо запитання пана Костенка: чи згодні сходити на 7-тисячник? Юріє Івановичу, я з вами і з паном Онопенком був разом 24 серпня на знак протесту проти марнотратства на Хрещатику. До речі, на гуляння було ще витрачено гроші з резервного фонду. Я проаналізував усі ці цифри, таке в нас надзвичайне лихо —святкування. Уряд на кілька свят виділяв кошти. Чи багато засобів масової інформації сказали? «День» повідомив, що ви вдвох були. Мене загубили десь по дорозі. Згоден піти з вами на 7-тисячник тільки через 10 років. Два терміни я відпрацюю на Україну, як треба — від дзвінка до дзвінка.

І на запитання Ржавського. Я розумію, що у вас задекларовано мільйони. Ось на виборчому рахунку у вас одна тисяча. Ми можемо вам допомогти. Отож спасибі за допомогу.

❹ А хотів би запитати. Чи то всерйоз, чи то жартома, як хто сприйме. Чи погодилися б ви, шановні мої колеги — кандидати в Президенти, перенести столицю держави, віддавши данину шани Києву за те, що він уже зробив, в Одесу?

Запитання від «Голосу України»

Олександре Олександровичу, ходять чутки, що готують такі операції. Ідуть собі люди голосувати, до них підходять молодики й кажуть: «Якщо віддасте бюлетені, матимете 10 чи 20 грн.». Це один варіант. Другий варіант. Подейкують, що там, де працюють трудові колективи, хочуть зібрати людей за місцем проживання компактними групами і під контролем своїх адміністраторів повести їх до виборчих урн. А там кожен має показати свій бюлетень, як він його заповнив, перед тим, як кинути до виборчої урни. А хто цього не зробить, не ввійде в це стадо, як баран, то з понеділка 1 листопада роботи вже не матиме. Чи відомо вам про таку підготовку до виборів? Як ви це оцінюєте?

Олександр МОРОЗ: По-перше, усе це правда і кожен у міру свого розуму, я маю на увазі керівників виконавчих структур, хоче догодити нинішньому Президентові. Та не враховують, що це грубе порушення Конституції. Я вже цитував виступ Сюзани Станік у Львові, котра сказала так: на цьому етапі було б помилкою змінювати керівництво держави. Україна не витримає ще одного випробування. Це не моє прохання, — підкреслила Сюзана Станік, — а моя вимога до всіх працівників облуправління юстиції.

Я там жартома казав, що думав залишити її міністром юстиції. А, виявляється, вона не поважає закон, права людини. Що тоді дивуватися одному з керівників адміністративно-господарської служби одного з інститутів Дніпропетровська? Він на вимогу директора інституту прийти з документами й підписатися на підтримку нинішнього Президента видав розпорядження. Його зміст такий: прибути точно на таку-то годину на збори з приводу підтримки кандидатури Леоніда Кучми. Хто не прибуде, пишіть заяву на звільнення.

І так уся система простежується. Це безумство.

Запитання від «Голосу України»

1. Чому обидва президенти, вихідці з парламенту, починають воювати з парламентом, коли стають президентами?

2. Ваша четвірка на посаду Національної ради телебачення і радіомовлення. Будь ласка.

Юрій КАРМАЗІН: 1. Не вважаю, що Кучма колись працював у парламенті, він там бував. Якщо ви знайдете його виступи як народного депутата, я вам буду дуже вдячний. Я присвятив кілька днів тому, а потім мені сказали, щоб не марнував сил. Бо він там ніколи не виступав. Тому вихідцем з парламенту він просто не встиг стати, він там тільки числився. Він був секретарем парткому. І ви знаєте — недовго виконував обов'язки директора заводу. Директором, справжнім, він теж не був. Тобто не став ні тим, ні тим. Що стосується Кравчука. До нього маю специфічне ставлення. Я взагалі зобов'язаний йому. Бо почав задумуватися, що мені треба йти у велику політику. Я б не пішов — залишався б в Одесі, якби не отримав ще в 1993 році дані про рахунок «Марія».

2. Це буде четвірка професіоналів, чесних і відповідальних. Бо Україна тільки на радіочастотному ресурсі й на тому, що розкрадено, втрачає близько 1 мільярда грн. на рік.

Віталій КОНОНОВ: 1. Щоб уникнути такої боротьби, мабуть, треба відбирати частину повноважень у Президента й наділяти ними парламент.

2. Щодо Нацради: я не хочу брати на себе таку відповідальність і тепер називати прізвища. Мені подобається на нашому телебаченні, кого б я призначив — це Олександр Ткаченко, це Микола Княжицький і Олександр Роднянський. Четвертого прізвища я не можу вам назвати.

Олександр РЖАВСЬКИЙ: Війна відбувається через убогу філософію управління і філософію тиску на кожну людину, яка працює в парламенті, в уряді, в адміністрації Президента. Кожен має правила роботи. На червоний знак світлофора зупиняються всі машини. Ви не знаєте, хто в якій сидить: де араб, де мусульманин, де християнин, а де Прем'єр-міністр, де робітник — нема значення: усі зупинилися, бо всі виконали правила. Так має бути і в державі, і в Президента, у Національній раді телебачення і радіомовлення. Якщо людина виконуватиме правила на своїй посаді, нема різниці, яка саме це людина.

Микола ГАБЕР: Хочу сказати, що війною займаються ті люди, які не можуть запропонувати конкретного плану, конкретної конструктивної роботи. А щодо четвірки, то ці особи обов'язково мають бути громадянами України в доброму розумінні цього слова —патріоти і професіонали.

Василь ОНОПЕНКО: Майже не бачив вини ні колишніх президентів, ні колишніх голів ВР, ні навіть нинішнього в тому, що є війна. Не бачу тут суб'єктивного фактора, бачу фактор об'єктивний —немає чіткої збалансованості повноважень між гілками законодавчою і виконавчою.

А четвірку Національної ради назвуть журналісти.

Володимир ОЛІЙНИК: Я один з присутніх не виходець із парламенту і не збираюся з ним воювати. Ми приречені обрати майстра компромісів, а не політичного інтригана.

Юрій КОСТЕНКО: 1. Війна триватиме доти, доки на посаді Президента буде людина зі старої, адміністративно-командної системи. І ситуація зміниться лише тоді, коли виконавчу владу очолить представник демократичних сил.

2. А чотири пропозиції до складу Національної ради в мене такі: патріотизм, професіоналізм, порядність і компетентність.

Геннадій УДОВЕНКО: Ми переживаємо період трансформації суспільства, тому виникають війни. Це по-перше. І подруге: треба щоб була парламентська більшість — чи в опозиції до Президента, чи на підтримку Президента. Але потрібна парламентська більшість. Моя четвірка: Дмитро Панамарчук, Микола Княжицький, Олександр Роднянський, Микола Канішевський. У резерві — Олександр Єльяшкевич...

Олександр МОРОЗ: Усі ми продукти попередньої системи. Якщо людина здатна подолати себе й бути вільною внутрішньо, то вона поважатиме інших. А якщо вона лишилася гвинтиком, рабом, то вона завжди заздритиме іншим, ніколи не доросте до функції Президента. І ми, на превеликий жаль, різною мірою, правда, бачимо це впродовж останніх років — із 91-го року.

Запитання від радіо «Свобода»

Скільки вам знадобиться часу на посаді Президента для того, щоб зробити життя українців людським. Відповідь надайте дуже коротко: рік, два, десять...

Олександр МОРОЗ: Два дні. Щоб люди відчули, що влада працює на них і їм від того стане краще. Сьогодні люди ненавидять владу. Це біда для України.

Геннадій УДОВЕНКО: Моя програма розрахована на 5 років. Але відчутні результати можна вже мати за 2,5 року.

Юрій КОСТЕНКО: Ситуація із соціальним захистом найвразливіших верств населення зміниться за три місяці. Це виплата заборгованості у пенсіях. Ситуація в економіці, коли кожна людина відчує реальну можливість працювати, зміниться за один рік. Реальне зростання добробуту населення — за 2—3 роки. За 5 років — це рівень стабільного економічного зростання.

Володимир ОЛІЙНИК: Я не прихильник називати конкретні терміни. Треба працювати. А результат буде.

Василь ОНОПЕНКО: Назву одну конкретну цифру. Кошти, які вкрадено трастами, довірчими товариствами, буде повернено народові за один-два роки. Проект закону підготовлено вже давно.

Микола ГАБЕР: Через рік чітко можна говорити про стабілізацію.

Віталій КОНОНОВ: Рівень життя може стати вищим за 4, 5, 6 років. А щоб відчути себе громадянином, вільною людиною — досить одного дня.

Юрій КАРМАЗІН: У моїй програмі все написано, що маю зробити за рік. Якщо не вдасться — подам у відставку.

Запитання від газети «Сегодня»

Володимире Миколайовичу, чи можете

«... А ви гартуйте ваші голоси!»

стоїть на старті...

ви спростувати або підтвердити слова Олександра Миколайовича Ткаченка про те, що народний депутат Волков пропонував вам міністерське крісло?

Володимир ОЛІЙНИК: Така зустріч відбулася. Вона була конфіденційна. Водночас я про неї повідомив усіх учасників «канівської четвірки». До неї тепер посилена увага. Її намагаються зруйнувати. Але це нікому не вдасться. Я міцного виховання і маю поняття про честь і гідність.

Запитання від агентства «Інтерфакс—Україна»

1. Чи підпишете угоду про спільну участь в оприлюдненні підсумків підрахунків голосів, яка, зокрема, передбачає паралельно із ЦВК отримувати дані за підсумками голосування?

2. Чи може якимось чином вплинути директива Президента про здійснення комплексу заходів, спрямованих на посилення громадської безпеки, на передвиборну кампанію?

3. Яку посаду — у разі обрання — ви запропонуєте нинішньому Президентові?

Олександр МОРОЗ: 1. Угоду підпишу.

2. А директива — сумнівна, з юридичної точки зору, на відповідність Конституції.

3. Запитання про посаду: він уже вибрав — у Москві, це продемонстрував у Москві виборами. На пенсію — до певної пори.

Геннадій УДОВЕНКО: 1. Напевно, не підпишу. Але я поділяю положення, які є в угоді.

2. Директиви, які сьогодні вводять, повинні відповідати конституційним правам і основним свободам людини. А можуть використовувати цю ситуацію і потім порушувати права людей. Ми цього не повинні допустити. Потрібно діяти відповідно до закону. Але водночас ми повинні міняти свою психологію й думати про безпеку у зв'язку з поширенням тероризму.

3. Думаю, що нам потрібно вже створити раду колишніх президентів, і це нормально для цивілізованої держави, щоб використовувати їх досвід.

Юрій КОСТЕНКО: 1. Угоду щодо підрахунку голосів підпишу.

2. Щодо директиви, то ці заходи практично не вплинуть на результати президентських виборів. А з проявами тероризму, бандитизму та криміногенною ситуацією потрібно боротися в інший спосіб.

3. Після такої важкої, напруженої роботи я запропоную йому відпочити.

Володимир ОЛІЙНИК: 1. Угоду підпишу, усе робитиму, що від мене залежить, аби не допустити фальсифікації виборів.

2. Стосовно директиви: можу її оцінити як некваліфіковану, бо вона створює додаткове напруження. Є в народі така приказка: не кличте біду, бо докличетеся.

3. Щодо можливих варіантів працевлаштування Президента. Безперечно, треба зробити так, щоб усе вирішувалося, як у цивілізованій країні, згідно з чинним законодавством, з великою повагою одне до одного.

Василь ОНОПЕНКО: 1. Я був одним з ініціаторів створення громадсько-політичного об'єднання «За чесні вибори». Угоду підпишу з великим задоволенням.

2. Щодо директиви Президента, то як юрист повинен зазначити: тут відгонить введенням елементів надзвичайного стану. А міліція і правоохоронні органи мають усі важелі, щоб боротися з відповідними проявами згідно з чинним законодавством.

3. Потурбуюся про цивілізований перехід влади від одного президента до іншого відповідно до європейських традицій. А щодо посади, то думаю, що насамперед повинна бути ініціатива Леоніда Кучми, так, принаймні, записано в трудовому законодавстві.

Микола ГАБЕР: 1. Угоду підпишу.

2. Щодо директиви. Я був у Москві під час вибуху, бачив, що це таке. Є закон, його потрібно просто чітко виконати.

3. Щодо посади. Дотримуюся європейського принципу. Людина, яка відпрацювала до 60 років, повинна йти на пенсію. Можливо, як у США: мати свою бібліотеку і пояснювати своєму народові, що вдалося зробити, як вдалося. Що не вдалося і чому не вдалося.

Віталій КОНОНОВ: 1. Добре, коли процес підрахунку голосів можна дивитися по телевізору буквально по секундах. Звичайно, нам треба це зробити в Україні. Тоді не будуть, як на виборах 98-го року, мішками возити десь по лісопосадках голоси, бюлетені... Паралельний підрахунок голосів — це елементарна річ, яка повинна бути в демократичній державі. Інформацію людина мусить одержати зразу. Маю на увазі пересічну людину, а для політиків це, мабуть, важливо, як хліб.

2. Щодо директиви. Думаю, то нагнітання почуття сили перед виборами. Вибори — це все-таки свято, вибір народу, це вибір шляху держави...

3. Що стосується третього питання. Я на нього відповідав слухачам «Радіо-Рокс», відповім знову так само: Президент Кучма є і завжди буде другим Президентом України. Це наша історія.

Юрій КАРМАЗІН: 1. Обов'язково братиму участь у підрахунках голосів. Мені, як нікому іншому, — як голові парламентського Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю — відомі всі методи, які нині підготовлено для фальсифікації результатів виборів. І тому я не погоджуюся з Віталієм Миколайовичем Кононовим, що коли дивитися по телевізору, то все нормально. Насправді може бути ненормально. Це вже в Росії відбувалося, і ці технології відпрацьовано. Тому ми збережемо всі протоколи.

2. Директива — це слово не з лексики Президента. У лексиці Президента є указ і є розпорядження. Елементи надзвичайного стану — це набагато страшніше, ніж власне надзвичайний стан, тому що елементи не передбачають жодних рівноваг.

3. Комусь треба буде давати свідчення. Можливо, народ України обере й корейський варіант — я не знаю. То вже суд відповість. А щоб було по-християнському, ми його, звісно, проводимо, як належить. Тим більше, що повноваження Президента закінчилися. Із 20 липня він мав показати, що справді є рівні умови.

Запитання від газети «Шлях перемоги»

Якщо станеться так, що при владі знову залишиться Л. Кучма, якими будуть ваші наступні кроки?

Олександр МОРОЗ: Які будуть його кроки, я знаю. Та робитиму все для того, щоб він не став Президентом, бо вважаю, що буде крах для держави і для України.

Геннадій УДОВЕНКО: Боротимуся, сподіваюся, до переможного кінця. Але якщо народ зробить інший вибір, керуватимуся ним.

Юрій КОСТЕНКО: Завдання, з яким я йду на вибори, — це отримати перемогу, реалізувати програму державотворення, розроблену Народним рухом України ще у 1989—1991 рр. Враховуючи, що перед виборами фактично демократію було розтрощено, другим своїм завданням вбачаю створення потужної «правиці», яка боротиметься за владу на наступних парламентських виборах, яка обов'язково реалізує свою програму.

Володимир ОЛІЙНИК: Якщо зміниться ставлення Президента до держави, зміниться й моє — до нього. Я людина не амбіційна. Ми можемо програти, але щоб не програла Україна.

Василь ОНОПЕНКО: Я прагматик і реаліст. Але якщо воля народу — і саме Леонід Кучма залишиться Президентом, я робитиму все, щоб йому допомогти. Щоб не було навколо нього кланів, які його оточують, щоб не було злочинців, яких повинен суд саме визнати такими. Робитиму все, щоб народові жилося легше.

Микола ГАБЕР: Я народний депутат, ним і залишуся. З приводу перемоги: треба, щоб не програла ідея громадянського патріотизму.

Віталій КОНОНОВ: Вибір народу — це свята справа. Але завдання, які стоять перед політичною партією, стоять перед моїми колегами, залишаться. І працюватимемо.

Юрій КАРМАЗІН: У законі про вибори Президента було написано, що ним не може бути людина старша 60 років. Те, що підписано й віддано нам як закон, — це є фальсифікація. Те, що сьогодні вибувається з 20 липня, — це є узурпація. Так називається у цілому світі. Тільки народ України може продовжувати повноваження Президента. Тому я навіть гіпотетично не припускаю, що може перемогти Леонід Кучма. Йому самому це не вигідно. Вірю в Бога, у нас є Києво-Печерська лавра, мощі святих нам допоможуть, щоб в Україні був здоровий глузд. Тож нічого кликати горе.

Запитання від «Голосу України»

Олександр Ржавський сказав, що за радянської системи панувало гвалтування свідомості громадян. Але в 90-му році Україна входила до 10 найрозвиненіших країн світу. Чи могли зробити її такою люди зі зґвалтованою свідомістю, ущербні люди? Чи не треба ставитися до своєї історії з більшою повагою і більшою об'єктивністю? Ваша думка?

Олександр МОРОЗ: Треба.

Геннадій УДОВЕНКО: До десятки розвинених держав Україна ніколи не входила, бо Україна ніколи не була державою, а була квазідержава в ООН. Ми були, як ви знаєте, колонією в Радянському Союзі. Я дуже часто цитую одну брошурку — мені священик якось подарував: «Мої дорогенькі, яке то велике щастя від Бога народитися українцем. Це дар творця Вселенної, за який треба вічно дякувати. Наша українська земля — це неначе казка, а кращого неба у світі немає. Люди ж працьовиті, щирі, добросичливі та надзвичайно побожні, ніколи не були окупантами і нікого в ярмі не тримали. Україна володіє найкращими родючими землями на всій земній кулі. І займає стратегічне місце між Європою і Азією». Отаку Україну ми повинні будувати —це передбачає моя програма.

Юрій КОСТЕНКО: Запропоную акт примирення суспільства, який свого часу було реалізовано в Іспанії, коли поховали і франкістів, і тих, хто воював проти, і написали: тут похована Іспанія. Думаю, ми доросли до того, що потрібно нам таку ж могилу насипати у центрі Києва й поховати там і воїнів УПА, і тих, хто боровся в інший спосіб.

Володимир ОЛІЙНИК: Історію заднім числом ніхто не змінює. Історії необхідно навчатися. На мій погляд, сьогодні необхідно дійти висновку, що ми народжені вільними. Я категорично проти будь-якої диктатури — чи то пролетаріату, чи то комуністичної, чи то Президента Кучми. Ми повинні самі з вами робити свій вибір. Якщо такий вибір робитимемо, то матимемо надію, що збудуємо правову демократичну державу.

Василь ОНОПЕНКО: До історії нашої країни я ставлюся, як до батька й матері, — з повагою і любов'ю. І дуже переживаю за те, що іноді завдаю їм болю.

Микола ГАБЕР: Хай історією займаються історики. Ми, політики, маємо дивитися на сьогоднішній день, щоб було добре людям сьогодні, щоб було добре людям завтра.

Віталій КОНОНОВ: Людина, яка наважилася кандидатувати у Президенти, має поважати історію своєї держави, яка б вона не була.

Юрій КАРМАЗІН: Дякую за таке запитання. Це є емблема Партії захисників Вітчизни, навіть кольором вона символізує і спільність і єдність інтересів усіх громадян України, усіх західних і східних, південних і північних. Історію ніхто не знає, тільки очевидці, всі інші намагаються її вивчати.

Запитання від черкаського власкора «Голосу України»

Історія свідчить, що найвидатніші люди України родом із Черкащини, навіть із 15 кандидатів у Президенти три вихідці з Черкащини. Отже, історію України ми не зможемо обдурити — Президентом України буде черкащанин. Тому в мене запитання до Юрія Анатолійовича: чи згоден і на яких умовах приєднатися до «канівської четвірки»?

Олександр МОРОЗ: Черкаська область входила до Київської до 1954 року, майте на увазі.

Юрій КАРМАЗІН: Дякую за запитання. Я справді народився у Звенигороді, а потім прожив у Смілі. Це близько від Чигирина і 15 км від Шевченка. Попри те, що в «канівській четвірці» два мої земляки, вважаю: я маю йти самостійно, бо «справжніх буйних мало». А щодо столиці. Я об'їздив усю Черкащину і знаю: вона теж обгоріла, обпалена Чорнобилем.

Запитання від газети «33 канал» (Вінниця)

Посада міського голови є виборна. Такого поняття, як губернатор, у нас немає, є голова держадміністрації. Хто з вас ініціюватиме зміни до закону, щоб голів держадміністрацій не призначали, а обирали, щоб поєднати посаду голови облради і держадміністрації в одній особі? Якщо ні, то чому?

Юрій КАРМАЗІН: Ми вже давно це пропонували. Пропонували й Президентові Кучмі це зробити, коли приймали закон про державні адміністрації.

Віталій КОНОНОВ: Місцеве самоврядування — це один із пунктів програми зелених в Україні, ми просто мусимо його виконувати.

Микола ГАБЕР: Думаю, що можуть люди і мають обирати тих людей, хто ними керуватиме. Можливо, це треба зробити, але не в перші дні.

Василь ОНОПЕНКО: ... законопроект про обрання губернаторів вже було підготовлено.

Володимир ОЛІЙНИК: Губернатори, безперечно, повинні бути обраними. А маємо уніфіковану адміністративну виконавчу гілку влади: що скажуть у Києві, те роблять аж у районі. А нам необхідно розвивати самоврядування, щоб враховувалася місцева специфіка й можна було б задіяти весь потенціал.

Юрій КОСТЕНКО: Демократія передбачає виборність, і тому я за таку схему. Але, з другого боку, демократія — це диктатура закону. Сьогодні це питання врегульовано в Конституції. А на початку зустрічі я сказав, що я не ініціюватиму змін до Конституції, окрім однієї.

Геннадій УДОВЕНКО: Питання дуже важливе, воно торкається перегляду Конституції. А в принципі я намагатимуся ввести інститут губернаторів, яких обиратимуть.

Олександр МОРОЗ: Погоджуюся з Юрієм Костенком. Треба виконувати Конституцію. Тим більше всі мої колеги сказали, що не ініціюватимуть змін до неї. Це одне. А друге — треба добитися того, щоб Конституція і закон про державну адміністрацію виконувалися буквально. Тоді суперечностей буде менше.

Ось така вийшла дискусія. Сподіваємося, читачі зробили для себе певні висновки.

Хроніка. Факти. Події

✔ Київ

Офіційний гість з Естонії

У столиці з офіційним візитом перебуває міністр закордонних справ Естонії Тоомас Ільвес. Заплановано зустрічі з міністром закордонних справ Борисом Тарасюком, секретарем СНБО Володимиром Горбуліним, міністром зовнішньополітичних зв'язків і торгівлі Андрієм Гончаруком. За підсумками візиту має бути підписано україно-естонські документи. Сьогодні в другій половині дня Тоомас Ільвес відбуває до Львова.

✔ Вашингтон

Навчальні «зоряні війни»

У США вперше здійснено випробування нової системи ППО, яка здатна нейтралізувати стратегічні ракети на відстані в кілька тисяч кілометрів. Як повідомив представник Пентагону, заряд, випущений із цієї системи, успішно збив навчальну ракету над Тихим океаном. Ці випробування, вартістю 100 мільйонів доларів, — частина відомої програми «зоряні війни», щодо розроблення якої ще у 80-ті роки дав розпорядження президент США Рейган.

✔ Делі

Дехто обрав насильство

Незважаючи на посилені заходи безпеки, останні дні парламентських виборів в Індії було затьмарено насильством. На північному сході країни повстанці вбили 13 осіб. Підрахунок усіх виборчих бюлетенів планують розпочати лише в середу. Того самого дня оголосять і попередні результати. П'ятиденні загальні вибори в Індії з міркувань безпеки було розтягнуто на цілий місяць. Згідно з першими прогнозами, прем'єр-міністр Ваджпаї, який очолює націоналістичну Бхаратія Джаната парті, може розраховувати на невелику перевагу голосів.

✔ Токіо

Оскарженню не підлягає

Уряд Японії вважає, що засуджений до смертної кари — повішання — бойовик японської секти «АУМ Сінрікіо» заслуговує на таке покарання. Про це заявив генеральний секретар Кабінету міністрів Японії Хірому Нонака. Токійський окружний суд визнав Масато Іокояму винним у безпосередній участі в газовій атаці в столичному метро 25 березня 1995 року, внаслідок якої загинули 12 осіб, а більш як 5 тисяч отримали отруєння.

✔ Будапешт

Звірили годинники: час — середньоєвропейський

Проведений в Угорщині День Європейського союзу дав змогу правлячим та опозиційним партіям не лише знову «звірити годинники» в питанні щодо вступу до Євросоюзу, а й дати оцінку основним економічним тенденціям у країні. Висловлювання політичних лідерів засвідчили, що представники правлячої коаліції задоволені змінами в економіці, які мали місце останнім часом. Водночас опозиція переконана, що деякі негативні тенденції, які спостерігаються в економічному житті, можуть позначитися на темпах вступу країни до ЄС.

✔ Фотофакт

Автолюбителям у Таїланді тепер доведеться брати уроки ще й із судноплавання. Адже після руйнівних дощів у країні на вихідних роботи дістаються... вплав. Але на машинах.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Єльцину і Масхадову посередники не потрібні

(Початок на 2-й стор.).

У Європу через Шовковий шлях

Що ж до двосторонніх відносин, то основний акцент цього візиту було зроблено на підписанні декларації, в якій висловлено обопільну підтримку зовнішньополітичних пріоритетів, найважливіший з них — інтеграція в європейські організації. Зрозуміло, що вона неможлива без відновлення економіки через реалізацію спільних програм у різних сферах, передусім у рамках Євразійського транспортного проекту.

Обговорювалося й питання спільного використання поромної переправи Іллічівськ—Поті, транспортування каспійської нафти українським маршрутом Одеса—Броди. Едуард Шеварднадзе поцікавився станом будівництва цього нафтопроводу, а також нафтотермінала в Одеській області. Леонід Кучма, характеризуючи переговори, зазначив, що особливе місце в них надавалося проблемам економіки, транспортному коридору між двома країнами — невеликому відрізку Великого Шовкового шляху.

Джерела зброї — російські бази

Судячи з обережних відповідей президентів на запитання журналістів щодо їхнього ставлення до нової російської кампанії на Кавказі, тепер, коли сухопутна операція федеральних військ у Чечні лише набирає обертів, ніхто не даватиме їй оцінок. Варто згадати початок бомбардувань НАТО Югославії, коли кожна держава СНД вважала за потрібне чітко визначити з цього приводу свою позицію. Проте... війна в Росії — немов би з іншої опери, і законослухняні члени Ради Європи не збираються ні словом, ні ділом втручатися у внутрішні справи великого сусіда.

Однак одну війну в Чечні уже проходили. Можливо, тому Шеварднадзе заявив: «у Грузії немає зброї, що добре знають і друзі, і недруги наші», — давши зрозуміти при цьому, що зброя надходить до Чечні з російських військових баз в Абхазії. А щодо реалізації планів транспортування територією Грузії нафти і газу, то події в Чечні їм не завадять. А участь у врегулюванні конфлікту Грузія, як і Україна, візьме. Але тільки якщо «це буде потрібно і корисно». «Оптимізм» Шеварднадзе в цьому питанні «участі» дав зрозуміти, що на прохання Масхадова найближчим часом він не посередничатиме.

До речі, Грузія вже прийняла 600 жінок і дітей з Ічкерії. Щоправда, про це поки не відомо прем'єрові РФ, який заявив, що біжать лише в Росію.

Будь напоготові! Завжди напоготові

Не було сказано жодного слова про моральне право Росії, яка не може навести порядок у власному домі, брати участь у миротворчих операціях. Зате вчергове президенти підтвердили, що Україна готова допомагати у врегулюванні грузино-абхазького конфлікту. З'ясовується, миротворчий потенціал України «ще не повністю використано».

Що може СНД показати світові

Не лише миротворчий потенціал України використано не повністю. У такому самому стані потенціал СНД! Хто б міг подумати, що СНД і потенціал можуть утворювати словосполучення? Але Президент України вважає, що Співдружність могла б «подати приклад всьому світові в урегулюванні конфліктів на пострадянському просторі»... Мало того, на відверті натяки журналістів, що двосторонні відносини або ГУУАМ аж ніяк не гірші для регіонального співробітництва, президенти заявили, що все одно мають намір подовжувати життя СНД. А консультативний орган ГУУАМ цьому не завада. Проблема лише в тому, а чи варто розпорошуватися?

Яна СТАДІЛЬНА.
Фото АП.

Довга дорога до єдності

Німеччина відзначила 3 жовтня День єдності. 10 років тому зруйновано Берлінський мур, який розділяв не лише один народ, а й два світи: демократичний і тоталітарний.

Канцлер Герхард Шрьодер і голова Європейської Комісії Романо Проді виступили з промовами у презентабельному Курортному домі у Вісбадені — столиці землі Хессен. Герхард Шрьодер підкреслив, що хоч кордон між сходом та заходом і став невидимий, однак, на жаль, ще не зітерті соціальні і економічні рубежі між двома частинам ФРН.

Не менш складною видається і суто психологічна проблема: західні німці, які щиросердно раділи возз'єднанню зі східними, тепер не надто задоволені, що їм доводиться жертвувати якимись своїми інтересами задля біднішого сусіди. Тим більше що після об'єднання Німеччини їм доводиться відчувати значний соціально-економічний тиск — переважно через спроби уряду підняти народне господарство нових земель. І Східна Німеччина далека ще від ери загального добробуту, значна кількість із 4 млн. безробітних припадає саме на цю частину країни. І хоч уряд намагається урівноважити можливості сходу і заходу, однак процес цей надто повільний.

Тема возз'єднання стала цими днями найпопулярнішою серед істориків і політологів, які розглядають її в контексті значення для розвитку ідеї створення єдиної Європи. У цій царині пріоритет ФРН, і головна роль, безперечно, належить їй.

Проте Німеччина таки не обмежиться скромними офіційними урочистостями. Міністерство у справах молоді та сенат Берліна на початку листопада біля Бранденбурзької брами проведуть європейський фестиваль молоді «Десять років без муру». Юнаки й дівчата з 24 країн Європи візьмуть участь у дискусіях, зустрінуться з відомими політиками. На 43-кілометровому відтинку, де колись був сумнозвісний мур, засвітиться ілюмінація, а в заключному концерті митців виступить Мстислав Ростропович зі 160 молодими виконавцями. Берлінці ще пам'ятають концерт маестро біля поваленого муру 10 років тому.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Берлін.

Навчіть жити, а матеріально допоможемо собі самі

Цей принцип досить популярний у нашому суспільстві: «Не вчіть нас жити, краще допоможіть матеріально». Але якщо ми бідні, то, може, не такі вже й розумні? І вчитель нам все-таки потрібен? Не обов'язково професор з ученим ступенем. Багато чого можна навчитися у свого колеги, який живе і працює в країні з міцною ринковою економікою. В ударника капіталістичної праці... Але як такого партнера знайти? Ось у цьому може допомогти Канадсько-українська ділова ініціатива (КУДІ), яка робить усе, щоб підприємці мали змогу безпосередньо поговорити про свої проблеми, обмінятися досвідом, знайти ділових партнерів. Адже у Канаді чудово розбираються у всіх особливостях вільного ринку.

Днями Палата КУДІ та Спілка малих, середніх і приватизованих підприємств України підписали спеціальний протокол для налагодження тісніших контактів. Чергова конференція — КУДІ'2000 — має відбутися навесні наступного року в Києві і на неї покладають великі надії. Адже організатори планують залучити до економіки України кілька сотень мільйонів доларів закордонних інвестицій.

Як зазначив голова Палати КУДІ Пітер Магнус, необхідно започаткувати прямі контакти між канадськими та українськими бізнесменами й підприємцями. На його думку, чим більше буде знайдено партнерів і укладено контрактів, тим більше зростуть інвестиції та товарооборот між країнами, виникнуть додаткові робочі місця.

Так вважає і віце-президент спілки Тамара Свірус. На її думку, розвиток малого та середнього бізнесу в нашій країні неможливий без закордонних інвестицій та досвіду зарубіжних підприємців.

Подібна конференція відбувається вже не вперше. Але в канадській зустрічі 1997 року брали участь переважно представники великих фірм та компаній. Нинішня відрізнятиметься списком та рівнем запрошених. Директори канадських компаній, які були присутні на зустрічі, стверджують: в Північній Америці основні генератори прибутків та робочих місць — саме малі та середні підприємства. Було б дивно не використати подібний потенціал і в Україні.

Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Дерек Фрейзер зазначив, що активна співпраця палати та спілки істотно впливатиме на подальшу роботу. Адже канадські компанії вкладають сотні мільйонів доларів в економіку своєї країни. Хоча конкретні цифри інвестицій і не називалися (приватні компанії неохоче діляться подібною інформацією), але, за скромними підрахунками, вони становлять 100—165 мільйонів.

Нині увага зосереджена на вивченні потенціалу саме українських підприємств: що саме і на яких умовах вони можуть запропонувати для співробітництва з Канадою. Основні галузі уже визначено — будівельна, машинобудівна, енергетична (переважно нафта та газ), агропромислова. Також розглядається можливість створення україно-канадського Торгового дому.

Істотно, що подібними речами займаються люди, які у цьому зацікавлені. Адже, а на цьому особливо наголосили підприємці, не можна примусити вкладати гроші у роботу, яка не приноситиме прибутку.

Андрій ЮРИЧКО.

Відокремте мух від котлет

Вправи з логіки для дорослих

Напередодні виборів Президента народ замість того, щоб нагодувати «котлетами» — виплатити, наприклад, борги з зарплат і пенсій, — намагаються пригостити «мухами», цими заяложеними, затяганими обіцянками. Та ми ж не роззяви, щоб ловити отих «мух», на що розраховують агітатори від нинішньої виконавчої влади. «Мухи»-агітки надокучливо рояться у переважній більшості передач телебачення, радіо, у підконтрольних фінансовим олігархам і виконавчій владі газетах. І нібито переконують людей. Але давайте відокремимо «мух» від «котлет». Отже.

«Ці вже накрали, прийдуть інші, крастимуть ще більше»

Цю «муху» настійливо намагаються вбити нам у голову. Але хто може зі стовідсотковою впевненістю підтвердити, що «ці вже накрали» і апетити задовольнили? Як відомо, апетит і приходить під час їди. І це підтверджують такі дані. Наприкінці 1998 року державний внутрішній борг становив, за оцінками економічного блоку Кабміну, майже 50 мільярдів гривень. До вересня 1999 року ця цифра збільшилася і становить уже близько 75 мільярдів гривень. Це внутрішні та зовнішні борги, без урахування, звичайно, 132 мільярдів гривень, які треба повернути населенню за вкладами. Аргументом, що «ці накрали», виставляють погашення заборгованості з соціальних платежів. Але ніхто з тих, хто пригощає нас «мухами», не каже, що коли сплатимо 400 мільйонів гривень з іноземних кредитів, державний зовнішній борг збільшиться не на 400 мільйонів гривень, а на всі 500 з гаком, оскільки треба буде віддавати не лише кредити, а й відсотки за них. Просто «ці» вже не зможуть інакше. У «цих» руки зв'язані й борговий зашморг на шиї.

А от «прийдуть нові, крастимуть ще більше» — нісенітниця. Бо нові знають інший, без боргового зашморгу на шиї, шлях відновлення і розвитку України. По-перше, категорично відхиляють злодійство. Саме злодії й бояться, що нові запроторять їх у місця не дуже віддалені за розкрадання народного господарства. А подруге, новим доведеться сплачувати борги, а не позичати і проїдати, як роблять «ці». Та і якби нові були помічені у злодійстві, то їх уже розмазали б по стіні, змішали з грязюкою, показово засудили б і відправили куди треба. Щоб іншим не кортіло бути новими.

«Все одно виберуть Кучму, все начальство за нього»

Цю «муху» запускають, розраховуючи на тих, хто не уявляє своє життя без батога, хто цілковито згоден з тезою «я начальник — ти дурень». І якщо на роботі, щоб її не втратити, ви змушені погоджуватися з такою постановкою питання, то на виборах за таємного і прямого голосування у вас, нарешті, є можливість поставити начальника на те місце, куди він зазвичай хоче поставити вас. А тим паче — скільки того начальства? Ну, нехай до 10 відсотків. А нас з вами? Значно більше — решта! Тож не начальники за нас мають розписуватися, а ми самі. Кожний виборець, отримавши бюлетень, має зайти до кабіни для голосування і зробити вибір. По совісті, а не як начальник скаже. І, нікому нічого не показуючи, вкинути бюлетеня до виборчої урни. Візьміть, нарешті, реванш над начальником!

Отже, якщо начальство вас залякує, викручує руки — не сперечайтеся, погоджуйтесь. На словах. Але 31 жовтня не ловіть «мух», проголосуйте так, як підказує вам розум, совість і відповідальність за майбутнє ваших дітей і батьків.

А щодо подарунків, які вам обіцяють, коли проголосуєте «як по мусі», — пам'ятайте, що вибори відбуваються раз на п'ять років. Чи надовго вистачить обіцяного презенту? В Луганську, наприклад, вугілля почали в приватні будинки безплатно розвозити. Так вистачить його на місяць-два. А владу обираємо на п'ять років. Та й за законом ветеранів і пенсіонерів без будь-яких агітаційних передвиборних трюків мають забезпечувати вугіллям. Але ж виконавча влада не виконує закон, а вугіллячко вирішила приурочити винятково до виборів. Щоб пам'ятали про доброго дядю з місцевої виконавчої влади, який агітує за Л. Д. Кучму.

Та наш з вами порятунок не в одноразових подачках, а у виборі відповідальної влади, що виконує закони. Подарунки ж, які роздають безпосередньо перед виборами, беріть спокійно. Все одно вони, найвірогідніше, із коштів, що ви самі й заробили, тільки їх вам не віддали вчасно, а прокрутили в комерційних операціях.

«Немає сенсу голосувати, там усе куплено»

Цю «муху» знешкодив законодавець. Ухвалено Закон України «Про вибори Президента України», який поставив серйозну перепону прибічникам фальсифікацій результатів виборів.

По-перше, в дільничних виборчих комісіях, сформованих за партійним принципом, працюють представники опозиційних до нинішньої влади партій, які мають своїх кандидатів у Президенти. Дев'ять кандидатів у Президенти підписали угоду про спільні дії у справі забезпечення демократичного підрахунку голосів і підбиття підсумків виборів.

По-друге, чинним законодавством передбачено серйозну кримінальну відповідальність членів дільничних і територіальних виборчих комісій за порушення виборчого законодавства. Наприклад, якщо дружина за чоловіка проголосувала його бюлетенем, то членові виборчої комісії, який видав бюлетень «не за адресою», світить п'ять років ув'язнення.

По-третє, прийнятими Верховною Радою України доповненнями до закону «Про вибори Президента України» передбачено, що протоколи про підсумки голосування в дільничних комісіях оформляються в такій кількості, щоб забезпечити кожного члена дільничної комісії примірником протоколу, плюс чотири протоколи для розсилки. Це дає змогу цілком виключити фальсифікацію підсумків виборів на етапі перевезення протоколів «дільнична комісія — район — область — Центрвиборчком», оскільки протоколи з дільничних комісій доставлятимуться і в Верховну Раду для контролю.

Однак Президентом України на ці доповнення до закону про вибори Президента накладено вето. Впевнений, що парламент зможе подолати вето, яким Президент демонструє своє ставлення до фальсифікації результатів голосування.

Але головне залежить від нас з вами, від нашої активності. Адже на «муху» «не варто голосувати, там усе куплено», робиться велика ставка. Бюлетенями громадян, які не прийшли на виборчу дільницю, буде можливість скористатися проти вас. Ваш бюлетень використають проти вас. Ваш песимізм може зіграти на руку фальсифікаторам. Тож не ловіть цієї «мухи».

«Напередодні виборів використовують західні технології. Телебачення зомбує людей, і вони проголосують проти своєї волі»

Так, настирливість ТБ не має меж. Але нас на полові не проведеш. Справжню цінність хвалених західних передвиборних технологій показали нещодавні вибори київського міського голови. Всі канали телебачення навперейми трубили про одного з кандидатів. Так, ролики про нього були якісні, цікаві, яскраві й надовго запам'ятовувалися, на відміну від нинішніх пропрезидентських агіток. Значного підприємця, кандидата на посаду київського голови, рекламували навіть у щоденних випусках новин і не лише на українських каналах. А результат, ефект вийшов протилежний. «Рекламний» кандидат набрав 16 відсотків голосів, витративши при цьому запаморочливу суму грошей. А той, кого затискували на ТБ, той, хто не використовував хвалений західний виборчо-технологічний товар, набрав 76 відсотків голосів і став міським головою. І не вірте «мусі», що, мовляв, «це норовисті кияни, а не піддатливий і нерозбірливий центр, захід, схід чи південь». Це чергова наживка для наївних. У кожного з нас характер — дай Боже. Згадайте шахтарські походи на Київ.

«Україна стала незалежною державою, про неї дізналися в світі. Це заслуга Президента»

Постає питання, чи є заслуга нинішнього Президента в тому, що Україна стала незалежною державою? Відповідь на наведену вище «муху», звичайно, негативна. Леонід Кучма не був Президентом 1991 року. А правда в тому, що Україну знають у світі через її борги. І тому, що хочуть загарбати ласий шматочок — всю Україну. Для цього треба, щоб Україна ніколи не стала економічно незалежною державою. А якщо нам диктують з-за океану, кому бути прем'єром, який мати бюджет, то що ж це за незалежність?! Останні роки, скоріш, були саме роками поступової втрати Української економічної незалежності. Якщо така політика триватиме, то ми станемо колонією з білими рабами. На жаль, Україну знають у світі і за ступенем корумпованості.

«Ми йдемо до цивілізованої Європи, Ткаченко кличе нас назад до Союзу»

Чи не найнастирливіша «муха». Так, справді, нас ведуть до цивілізованої Європи. Та на роль кого? Дешевої робочої сили? Хлопчиків на побігеньках? Ринку збуту другосортного ширвжитку і звалища для небезпечних відходів? Чи не час пригадати, що за друга старого немає нікого? Ми маємо союзників, з якими у нас спільні проблеми, обопільно зрозумілі і обопільно гострі. Коли Україна, Росія і Білорусь діяли заодно, цивілізована Європа, та й увесь світ, зважали на наші країни. Кожна республіка мала вагомий голос в ООН. Та й долар коштував 60 копійок...

І ще. Треба мати логіку «мухи», щоб, ставши Президентом, дозволити прибити себе батогом. Ткаченко не з тих, хто дозволяє наступати собі на горло.

Наступна «муха» крильцями бякбяк про демократію й реформи.

«Нинішня влада демократична, вона проводить реформи»

Сказати «Народно-демократична партія» і проголосити курс радикальних економічних реформ — це далеко від справжньої демократії і справжніх реформ. Це все одно, що коров'ячого млинця назвати халвою. Чи набагато поліпшиться його смак? Демократія — це влада народу і влада в інтересах народу. А в чиїх інтересах діє нинішня виконавча влада? Запитайте краснодонських шахтарів, які, щоб одержати зароблене, змушені оголошувати голодовку, різати собі вени. Не той демократ, хто голосно кричить про це, прикриваючись двічі народною партією, а той, хто працює для народу. Ви вже переконалися, як нинішня виконавча влада постаралася для народу. Якщо ні — читайте аргументи проти першої «мухи». Мудра думка про це є в Біблії. Євангеліє від Матвія, глава 7, вірші 15, 16. Стережіться брехливих пророків, які приходять до вас в овечій одежі, а всередині є вовки хижі. За справами їхніми впізнаєте їх.

Щоб у владу не йшли випадкові люди, Олександр Ткаченко, приміром, пропонує прийняти закон про суд народу України над Президентом України. Такий закон закріпить відповідальність майбутніх президентів перед народом. І коли ми допоможемо О. М. Ткаченку стати президентом, то вже закон про імпічмент він підпише. Це точно. Бо Ткаченко — людина слова, честі і діла.

«Коней на переправі не міняють»

Яскравий приклад «мухи». Ми нині саме перед переправою. І мудрий селянин саме перед переправою міняє коней, випрягає стомлених і підірваних, запрягає свіжих, інакше він переправу не подолає і на берег стомлений кінь вантаж не вивезе.

«Назад дороги немає»

Для вола — так. Бо шия в нього негнучка, він не може озирнутися назад. А розумна людина, якщо бачить, що попереду прірва чи глухий кут, обов'язково повернеться назад до того місця, де вона збочила, щоб продовжити рух уперед.

Але, намагається вкусити «муха», «президент Ткаченко немолодий». Для конкурсу моделей — можливо. Змушений нагадати іміджмейкерам Леоніда Даниловича, що розкручують це гасло: Президент Кучма на два роки старший за Олександра Ткаченка. Не в роках справа. А в досвіді. Коли уважно подивитися, ким був кожний із тих, хто балотується на Президента, то вже Олександрові Ткаченку досвіду не позичати. І не досвіду партрісконтів або закритої «поштової скриньки», в якій усе робилося за вказівкою вепеківського центру з кадебешним контролем. Досвід Ткаченка — це робота з селянством, це керівництво господарствами, це керівництво областю, це керівництво Міністерством сільського господарства. Коли 1985 року Ткаченка було призначено міністром сільського господарства України, врожай зернових становив 39 мільйонів тонн. А 1991 року, коли Ткаченко пройшов шлях керівника сільського господарства України від міністра до першого заступника голови Ради Міністрів України, працівники агропромислового комплексу під його керівництвом забезпечили збирання найвищого в історії України врожаю — 53,2 мільйона тонн. 1999 року зібрали врожай 20 млн. тонн. Це рівень важкого післявоєнного 1952 року. То хто ж воює сьогодні з народом України?

Ткаченко має й досвід законодавця. Протягом двох скликань він — народний депутат України, перший заступник Голови Верховної Ради, а нині — голова парламенту. Він працював завжди з віддачею, він знає, як відновити економіку, у нього є чітка Національна програма відродження України. І головне — реальний позитивний життєвий досвід.

Це вам не «мух» розплоджувати.

Валерій КОЛОМОЙЦЕВ,
доктор економічних наук, професор, народний депутат України.

Проголосуйте по совісті, за здорового глузду

У номер

✔ Харків

Фальсифікації нібито не було

Як повідомив голова Харківської обласної організації Комітету молодих виборців України Андрій Санін, жодної агітації за когось із кандидатів у Президенти вони не проводили. Із 30 тисяч розданих бюлетенів в урнах виявилося лише 4 488.

Варта уваги деталь. За повідомленнями організаторів акції, багато бюлетенів, які можна вважати дійсними, рясніли уїдливими написами. У них висловлено не так ставлення до того чи іншого кандидата, як свій погляд на всю цю брехливу і брудну метушню. Багато дошкульних слів перепало й ректорам, які «як хлопчики на мотузочках стрибають перед владою і безсоромно продовжують нас одурманювати, стверджуючи, що порятунок України — лише в претендентові № 1». загальні результати такі. Перше місце, звичайно, за «першим номером» — 21 відсоток голосів. Потім іде товаришка Н. Вітренко — 16,8%. На третій позиції Є. Марчук — 13,5%. О. Мороз посів четверте місце — 9%.

Андрій Санін підкреслив, що йому нічого невідомо про відверті фальсифікації під час цієї гри у вибори. При цьому він не виключає можливості, що в окремих вузах у цю акцію могли втрутитися всесильні ректори.

✔ Київ

Шукати правду в «глибинці»

Щойно проведені так звані «пробні вибори» серед студентів кандидат у Президенти лідер Компартії України оцінив як затію, що замість очікуваного тріумфу Л. Кучми закінчилася очевидним конфузом. А ще — як репетицію для опрацювання брудних технологій з фальсифікації результатів виборів 31 жовтня. Про це він заявив, відповідаючи в неділю на запитання в прямому ефірі «Радіо-РОКС».

Питали й таке: «Чому він не «записався» до «канівської четвірки»? У відповідь: комусь хочеться, щоб я зняв свою кандидатуру. Цього не буде. Та й зрозуміло, що «четвірці» потрібен не я особисто, а той потужний і високоорганізований загал виборців, що готовий підтримати кандидата-комуніста».

Щодо спроб залякати «відкиданням» КПУ та ідеї соціалізму в разі поразки на виборах, то лідер партії запевнив: нерви у нас міцні, тож залякувати нас — справа марна. А ідея соціальної справедливості живе і житиме.

Про бліц-інтерв'ю, взяті на вулицях Києва кореспондентом РОКСу, П. Симоненко висловився коротко: досить вийти за межі столиці, й відповіді будуть зовсім інші. Бо справжній пульс життя і справжні біди народу — там, у «глибинці». Саме туди слід звертатися частіше у пошуках правди.

✔ Одеса

Молодь уже голосує

У так званій рольовій грі «Студентське голосування», організованій Комітетом молодих виборців України й Одеським молодіжним парламентом, в Одесі взяли участь кілька тисяч юнаків і дівчат — студентів тутешніх вузів. На «виборчих дільницях» встановили урни, видали бюлетені з прізвищами 15 кандидатів у Президенти України. Ще до підрахунку голосів багато хто пророкував: більшість молодих виборців віддасть пальму першості нинішньому Президентові. Чому? Ось лише дві думки.

Павло Ковальов (Одеська молодіжна асоціація):

— Природно, що всім (навіть школярам) відомий теперішній Президент. Щодо його основних опонентів, то для молоді, особливо неполітизованої, вони нібито зливаються в одну особу.

Артем Стогній (Комітет молодих виборців України):

— Ми проводили соціологічне опитування і з'ясували, що молоді люди в політичних відтінках розуміються слабо і знають здебільшого тих, хто найчастіше з'являється на телеекранах. Щодо останнього, то відомо, хто на отому екрані найчастіше з'являється. Він і удостоївся в деяких вузах першості в голосуванні-грі. Висновок можна зробити один: іншим кандидатам, яким не надають можливості не тільки щодня та ще й багатократ, а хоча б раз на тиждень з'являтися на телеекранах, треба йти у студентські маси, як то кажуть, живцем. Аби пізнали в обличчя. Щоби на справжніх виборах оте незнання так на результатах не позначилося.

ВИБРАТИ МОЖНА, ТА ЧИ МОЖНА ВИБРАТИСЯ?

ВИБОРИ '99

Мал. Віктора ПОПОВА.

Закон України Про професійні

Цей Закон визначає особливості правового регулювання, засади створення, права та гарантії діяльності професійних спілок.

РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі застосовуються такі терміни:

професійна спілка (профспілка) — добровільна неприбуткова громадська організація, що об'єднує громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їх професійної (трудової) діяльності (навчання);

організаційні ланки профспілки:

первинна профспілкова організація — добровільне об'єднання членів профспілки, які, як правило, працюють на одному підприємстві, в установі, організації незалежно від форм власності і видів господарювання, у фізичної особи, яка використовує найману працю, об'єднання працівників — членів профспілки, які забезпечують себе роботою самостійно, осіб, які навчаються в одному навчальному закладі;

республіканська, регіональна, обласна, місцева, інші організації профспілки — добровільні об'єднання первинних профспілкових організацій однієї профспілки, що діє на відповідній території (Автономної Республіки Крим, однієї області, одного міста, району, села);

профспілковий орган — орган, створений згідно із статутом (положенням) профспілки, об'єднання (асоціації) профспілок;

профспілковий представник (довірена особа) — профорганізатор, профгрупорг, керівник профспілки, об'єднання (асоціації) профспілок, профспілкового органу або інша особа, уповноважена на представництво статутом або відповідним рішенням профспілкового органу;

роботодавець — власник підприємства, установи або організації незалежно від форм власності, виду діяльності та галузевої належності або уповноважений ним орган чи фізична особа, які відповідно до законодавства використовують найману працю;

працівник — фізична особа, яка працює на підставі трудового договору на підприємстві, в установі або організації чи у фізичної особи, яка використовує найману працю;

член пофспілки — особа, яка входить до складу профспілки, визнає статут та сплачує членські внески.

Стаття 2. Професійні спілки

Професійні спілки створюються з метою представництва, здійснення та захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки.

Діяльність профспілок будується на принципах законності та гласності. Інформація щодо їх статутних і програмних документів є загальнодоступною.

Стаття 3. Сфера дії Закону

Дія цього Закону поширюється на діяльність профспілок, їх об'єднань, на утворені ними профспілкові органи та на профспілкових представників у межах їх повноважень, на роботодавців, а також органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Особливості застосування цього Закону у Збройних Силах України (для військовослужбовців), органах внутрішніх справ, Службі безпеки України встановлюються відповідними законами.

Дія цього Закону не поширюється на діяльність об'єднань громадян, створених відповідно до інших законів України.

Визначення «профспілка» або похідні від нього можуть використовувати у своєму найменуванні лише ті організації, які діють на підставі цього Закону.

Стаття 4. Законодавство про профспілки

Законодавство про профспілки складається з Конституції України, Закону України «Про об'єднання громадян», цього Закону, Кодексу законів про працю України та інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до них.

Закони та інші нормативно-правові акти не можуть бути спрямовані на обмеження прав і гарантій діяльності профспілок, передбачених Конституцією України, цим Законом, крім випадків, передбачених частиною другою статті 3 цього Закону.

Закон України «Про об'єднання громадян» застосовується до профспілок, якщо інше не передбачено цим Законом.

Якщо міжнародними договорами, угодами, конвенціями, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, передбачено більш високий рівень гарантій щодо забезпечення діяльності профспілок, то застосовуються норми міжнародного договору або угоди.

Стаття 5. Заборона дискримінації за ознаками належності до профспілок

Належність або неналежність до профспілок не тягне за собою будь-яких обмежень трудових, соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод громадян, гарантованих Конституцією України, іншими законами України.

Забороняється будь-яке обмеження прав чи встановлення переваг при укладанні, зміні або припиненні трудового договору у зв'язку з належністю або неналежністю до профспілок чи певної профспілки, вступом до неї або виходом з неї.

Стаття 6. Право на об'єднання у профспілки

Громадяни України мають право на основі вільного волевиявлення без будь-якого дозволу створювати профспілки, вступати до них та виходити з них на умовах і в порядку, визначених їх статутами, брати участь у роботі профспілок.

Іноземні громадяни та особи без громадянства не можуть створювати профспілки, але можуть вступати до профспілок, якщо це передбачено їх статутами.

Стаття 7. Членство у профспілках

Членами профспілок можуть бути особи, які працюють на підприємстві, в установі або організації незалежно від форм власності і видів господарювання, у фізичної особи, яка використовує найману працю, особи, які забезпечують себе роботою самостійно, особи, які навчаються в навчальному закладі.

Громадяни України вільно обирають профспілку, до якої вони бажають вступити. Підставою для вступу до профспілки є заява громадянина.

Ніхто не може бути примушений вступати або не вступати до профспілки.

Статутом (положенням) профспілки може бути передбачено членство у профспілці осіб, зайнятих творчою діяльністю, членів селянських (фермерських) господарств, фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності, а також осіб, які навчаються у професійно-технічних або вищих навчальних закладах, осіб, які звільнилися з роботи чи служби у зв'язку з виходом на пенсію або які тимчасово не працюють.

Статутами (положеннями) може бути передбачено обмеження щодо подвійного членства у профспілках.

Роботодавці не можуть обиратися до складу керівних органів профспілки, членами якої є наймані ними працівники.

Стаття 8. Право профспілок на створення об'єднань

З метою виконання своїх статутних завдань профспілки мають право на добровільних засадах створювати об'єднання (асоціації, ради, федерації, конфедерації тощо) за галузевими, територіальними або іншими ознаками, а також входити до складу об'єднань та вільно виходити з них.

Профспілки, які бажають створити об'єднання профспілок, укладають відповідну угоду та затверджують статут (положення) об'єднання.

Права об'єднань профспілок визначаються профспілками, які їх створили, відповідно до цього Закону, а також статутами (положеннями) цих об'єднань.

Статус об'єднань профспілок визначається за статусом членів, яких вони об'єднують, з урахуванням вимог статті 11 цього Закону.

Стаття 9. Міжнародні зв'язки профспілок

Профспілки та їх об'єднання відповідно до своїх статутних цілей і завдань мають право вступати до міжнародних профспілкових та інших міжнародних організацій та об'єднань, які представляють інтереси працівників, і брати участь в їх діяльності, співробітничати з профспілками інших країн, здійснювати іншу діяльність, яка не суперечить законодавству України.

Стаття 10. Рівність профспілок

Усі профспілки рівні перед законом і мають рівні права щодо захисту прав та інтересів членів профспілки.

Стаття 11. Статус професійних спілок

Профспілки можуть мати статус місцевих, обласних, регіональних, республіканських, всеукраїнських.

Статус місцевих мають профспілки, до складу яких входять не менше трьох первинних організацій, що діють на підприємствах, в установах або організаціях однієї адміністративно-територіальної одиниці (міста, району, села), чи об'єднань не менше 9 членів профспілки, які працюють на різних підприємствах, в установах або організаціях.

Статус обласних мають профспілки, організаційні ланки яких є в більшості адміністративно-територіальних одиниць однієї області, міст Києва та Севастополя; в більшості адміністративно-територіальних одиниць однієї області, міст Києва та Севастополя, де розташовані підприємства, установи або організації певної галузі; об'єднують у профспілці більшість членів профспілки, які працюють за даною професією чи фахом в області, містах Києві та Севастополі.

Статус регіональних мають профспілки, організаційні ланки яких є в більшості адміністративно-територіальних одиниць двох або більше областей.

Статус всеукраїнських профспілок визначається за однією з таких ознак:

1) наявність організаційних ланок профспілки в більшості адміністративно-територіальних одиниць України, визначених частиною другою статті 133 Конституції України;

2) наявність організаційних ланок профспілки в більшості з тих адміністративно-територіальних одиниць України, де розташовані підприємства, установи або організації певної галузі, та які об'єднують не менше третини членів профспілок цієї галузі або членів профспілки певного фаху, професії;

3) об'єднання в профспілці більшості членів профспілки, які працюють за даною професією чи фахом в Україні.

Статус республіканських профспілок Автономної Республіки Крим визначається за ознаками всеукраїнських профспілок стосовно території Автономної Республіки Крим.

Всеукраїнські профспілки можуть без спеціального дозволу використовувати у своєму найменуванні слово «Україна» та похідні від нього.

Стаття 12. Незалежність профспілок

Професійні спілки, їх об'єднання у своїй діяльності незалежні від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, роботодавців, інших громадських організацій, політичних партій, їм не підзвітні і не підконтрольні.

Профспілки самостійно організовують свою діяльність, проводять збори, конференції, з'їзди, засідання утворених ними органів, інші заходи, які не суперечать законодавству.

Забороняється втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб у діяльність профспілок, їх організацій та об'єднань, яке може призвести до обмеження прав профспілок або перешкодити законному здійсненню їх статутної діяльності.

Стаття 13. Професійні спілки та держава

Держава забезпечує реалізацію права громадян на об'єднання у професійні спілки та додержання прав і інтересів профспілок, легалі-

спілки, їх права та гарантії діяльності

зованих у порядку, передбаченому цим Законом.

Держава визнає профспілки повноважними представниками працівників і захисниками їх трудових, соціально-економічних прав та інтересів, співпрацює з профспілками в їх реалізації, сприяє профспілкам у встановленні ділових партнерських взаємовідносин з роботодавцями та їх об'єднаннями.

Держава сприяє навчанню профспілкових кадрів, спільно з профспілками забезпечує підвищення рівня їх знань щодо правового та соціального захисту працівників.

Стаття 14. Статути профспілок

Профспілки діють відповідно до законодавства та своїх статутів.

Статути (положення) профспілок приймаються з'їздами, конференціями, установчими або загальними зборами членів профспілки відповідного рівня і не повинні суперечити законодавству України.

Статут (положення) профспілки повинен містити:

1) статус та повну назву профспілки, її скорочену назву (за наявності), місцезнаходження її керівних органів (юридичну адресу);

2) мету та завдання профспілки;

3) умови і порядок прийняття в члени профспілки та вибуття з неї;

4) права, обов'язки членів профспілки, умови, порядок та підстави виключення з членів профспілки;

5) територіальну, галузеву або фахову сферу діяльності;

6) організаційну структуру профспілки, повноваження її організаційних ланок та керівних органів профспілки, порядок формування їх складу;

7) умови, терміни, порядок скликання з'їздів, конференцій чи загальних зборів членів профспілки та порядок прийняття ними рішень;

8) порядок і терміни звітності виборних органів профспілки перед членами профспілки, контроль за діяльністю виборних органів профспілки;

9) джерела надходження (формування) коштів профспілки та напрями їх використання;

10) порядок здійснення господарської діяльності, необхідної для виконання статутних завдань профспілки;

11) порядок внесення змін до статуту профспілки;

12) умови та порядок припинення діяльності профспілки і вирішення майнових питань.

У статуті профспілки можуть бути передбачені й інші положення, що стосуються особливостей створення та функціонування певної профспілки, якщо це не суперечить цьому Закону.

У межах повноважень, передбачених статутом, вищі за статусом профспілкові органи можуть затверджувати положення про відповідні організаційні ланки профспілки.

Стаття 15. Статут (положення) об'єднань профспілок

Об'єднання профспілок діють відповідно до законодавства та своїх статутів (положень), які приймаються засновниками.

Статут (положення) об'єднання профспілок приймається (затверджується) з'їздом або конференцією повноважних представників усіх профспілок, які є його засновниками (учасниками), і не повинен суперечити законодавству України.

Статут (положення) об'єднання профспілок повинен містити:

1) дату та місце укладення угоди про створення об'єднання;

2) статус та повну назву об'єднання, його скорочену назву (за наявності), місцезнаходження його керівних органів (юридичну адресу);

3) територіальну, галузеву або фахову сферу діяльності об'єднання;

4) мету створення та основні завдання об'єднання;

5) умови та порядок прийняття нових членів до об'єднання та виходу з нього;

6) права та обов'язки членів об'єднання;

7) організаційну структуру об'єднання;

8) повноваження керівних органів об'єднання, порядок їх формування та терміни діяльності;

9) умови, терміни, порядок скликання з'їздів (конференцій) об'єднання, порядок прийняття ними рішень та перелік питань, віднесених до їх компетенції;

10) джерела надходження (формування) коштів об'єднання та напрями їх використання;

11) порядок і терміни звітності керівних органів об'єднання перед профспілками, які створили це об'єднання;

12) порядок внесення змін до статуту (положення) об'єднання;

13) умови та порядок припинення діяльності об'єднання;

14) порядок здійснення контролю за діяльністю об'єднання;

15) порядок вирішення майнових питань.

У статуті (положенні) об'єднання профспілок можуть бути передбачені й інші питання, що стосуються особливостей його створення та функціонування, якщо це не суперечить цьому Закону.

Стаття 16. Легалізація профспілок, їх об'єднань

Легалізація (офіційне визнання) профспілок, їх об'єднань є обов'язковою та здійснюється шляхом їх реєстрації.

Реєстрація всеукраїнських профспілок, їх об'єднань здійснюється Міністерством юстиції України, інших профспілок, їх об'єднань —відповідно Головним управлінням юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласними, Київським та Севастопольським міськими, районними, міськими (міст обласного значення) управліннями юстиції.

Для реєстрації профспілок, об'єднань профспілок їх засновники або керівники виборних органів подають заяву.

До заяви додаються статут (положення), протокол з'їзду, конференції, установчих або загальних зборів членів профспілки з рішенням про його затвердження, відомості про керівні органи, організаційні ланки або засновників об'єднань, а для фахових профспілок — також відомості про чисельність членів профспілки.

Заява про реєстрацію має бути розглянута в місячний термін з дня надходження документів. Легалізуючий орган протягом зазначеного терміну проводить перевірку на відповідність статусу, визначеного статтею 11 цього Закону, вносить організацію в Реєстр об'єднань громадян України та видає посвідчення встановленого зразка.

У разі невідповідності поданих документів профспілок, їх об'єднань зазначеному статусу легалізуючий орган відмовляє в реєстрації.

За подання на реєстрацію недостовірних відомостей особи, які їх підписали, несуть відповідальність згідно із законодавством.

Рішення про відмову в реєстрації може бути оскаржено в судовому порядку.

У разі реєстрації профспілки та їх об'єднання набувають статусу юридичної особи.

Організаційні ланки профспілок набувають статусу юридичної особи на підставі статуту зареєстрованої всеукраїнської профспілки чи профспілки іншого статусу. Організаційні ланки повинні повідомити відповідне управління юстиції про належність до певної профспілки. Первинні профспілкові організації повідомляють також роботодавця із зазначенням складу об'єднуваних ними працівників.

Зареєстровані профспілки, їх об'єднання, а також організаційні ланки таких профспілок здійснюють свої повноваження, набувають цивільних прав і беруть на себе цивільні зобов'язання через свої органи, що діють у межах прав, наданих їм статутом.

Стаття 17. Символіка профспілок, їх об'єднань

Профспілки можуть мати і використовувати власну символіку.

Символіка профспілок, їх об'єднань затверджується їх вищими органами відповідно до статутів і реєструється в порядку, передбаченому законодавством України.

Символіка профспілок, їх об'єднань не повинна відтворювати державні чи релігійні символи або символіку інших об'єднань громадян чи юридичних осіб.

Стаття 18. Припинення діяльності профспілок, їх об'єднань

Профспілки, їх об'єднання можуть припинити свою діяльність шляхом реорганізації чи ліквідації (саморозпуску, примусового розпуску).

Рішення про реорганізацію чи ліквідацію (саморозпуск) приймається з'їздом (конференцією), загальними зборами відповідно до статуту (положення) профспілки, об'єднання профспілок. Одночасно з прийняттям такого рішення з'їзд (конференція), загальні збори приймають рішення про використання майна та коштів профспілок, їх об'єднань, що залишилися після проведення всіх необхідних розрахунків, на статутні чи благодійні цілі.

Діяльність профспілок, їх об'єднань, яка порушує Конституцію та закони України, може бути заборонена за рішенням суду.

Не допускається примусовий розпуск, припинення, а також заборона діяльності профспілок, їх об'єднань за рішенням будь-яких інших органів.

Рішення про примусовий розпуск профспілки чи об'єднання профспілок приймається судом. Рішення про примусовий розпуск об'єднання профспілок не тягне за собою розпуску профспілок, які входять до цього об'єднання. Примусовий розпуск профспілки чи об'єднання профспілок тягне за собою анулювання свідоцтва про реєстрацію та виключення з Реєстру об'єднань громадян України, втрату прав юридичної особи з обов'язковим повідомленням про це в засобах масової інформації.

РОЗДІЛ II
ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ПРОФСПІЛОК, ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ

Стаття 19. Право профспілок, їх об'єднань представляти і захищати права та інтереси членів профспілок

Профспілки, їх об'єднання здійснюють представництво і захист трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілок в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, у відносинах з роботодавцями, а також з іншими об'єднаннями громадян.

У питаннях колективних інтересів працівників профспілки, їх об'єднання здійснюють представництво та захист інтересів працівників незалежно від їх членства у профспілках.

У питаннях індивідуальних прав та інтересів своїх членів профспілки здійснюють представництво та захист у порядку, передбаченому законодавством та їх статутами.

Профспілки, їх об'єднання мають право представляти інтереси своїх членів при реалізації ними конституційного права на звернення за захистом своїх прав до судових органів, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також міжнародних судових установ.

Представництво інтересів членів профспілки у взаємовідносинах з роботодавцями, органами державної влади та органами місцевого самоврядування здійснюється на основі системи колективних договорів та угод, а також відповідно до законодавства.

Стаття 20. Право профспілок, їх об'єднань на ведення колективних переговорів та укладання колективних договорів і угод

Профспілки, їх об'єднання ведуть колективні переговори, здійснюють укладання колективних договорів, генеральної, галузевих, регіональних, міжгалузевих угод від імені працівників у порядку, встановленому законодавством.

Роботодавці, їх об'єднання, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування зобов'язані брати участь у колективних переговорах щодо укладання колективних договорів і угод.

Представництво профспілок, їх об'єднань на ведення колективних переговорів, укладання угод від імені працівників на державному, галузевому або регіональному рівні визначається пропорційно до кількості членів профспілок, яких вони об'єднують.

Забороняється ведення переговорів та укладання угод і колективних договорів від імені працівників особам, які представляють роботодавців.

Профспілки, їх об'єднання здійснюють контроль за виконанням колективних договорів, угод. У разі порушення роботодавцями, їх об'єднаннями, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування умов колективного договору, угоди профспілки, їх об'єднання мають право направляти їм подання про усунення цих порушень, яке розглядається в тижневий термін. У разі відмови усунути ці порушення або недосягнення згоди у зазначений термін профспілки мають право оскаржити неправомірні дії або бездіяльність посадових осіб до суду.

Стаття 21. Повноваження профспілок, їх об'єднань щодо захисту прав громадян на працю та здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю

Профспілки, їх об'єднання захищають право громадян на працю, беруть участь у розробленні та здійсненні державної політики у галузі трудових відносин, оплати праці, охорони праці, соціального захисту.

Проекти законів, які стосуються соціально-економічних відносин, подаються відповідними органами виконавчої влади з урахуванням пропозицій всеукраїнських профспілок, їх об'єднань.

Проекти нормативно-правових актів, які стосуються трудових відносин або соціального захисту громадян, розглядаються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з урахуванням думки відповідних профспілок, об'єднань профспілок.

Профспілки, їх об'єднання мають право вносити пропозиції суб'єктам права законодавчої ініціативи і відповідним органам державної влади про прийняття або внесення змін до законів і інших нормативно-правових актів, які стосуються соціально-трудової сфери.

Профспілки, їх об'єднання мають право брати участь у розгляді органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, а також роботодавцями, їх об'єднаннями, іншими об'єднаннями громадян своїх пропозицій.

Форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються підприємствами у колективному договорі з додержанням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною та галузевими (регіональними) угодами. У разі якщо колективний договір на підприємстві не укладено, власник або уповноважений ним орган зобов'язаний погодити ці питання з профспілковим органом.

Профспілки здійснюють громадський контроль за виплатою заробітної плати, додержанням законодавства про працю та про охорону праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, належних виробничих та санітарно-побутових умов, забезпеченням працівників спецодягом, спецвзуттям, іншими засобами індивідуального та колективного захисту. У разі загрози життю або здоров'ю працівників профспілки мають право вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємстві в цілому на час, необхідний для усунення загрози життю або здоров'ю працівників.

Профспілки мають право на проведення незалежної експертизи умов праці, а також об'єктів виробничого призначення, що проектуються, будуються чи експлуатуються, на відповідність їх нормативно-правовим актам з питань охорони праці, брати участь у розслідуванні причин нещасних випадків і профзахворювань на виробництві та давати свої висновки про них.

Для здійснення цих функцій профспілки, їх об'єднання можуть створювати служби правової допомоги та відповідні інспекції, комісії, затверджувати положення про них. Уповноважені представники профспілок мають право вносити роботодавцям подання, які є обов'язковими для розгляду роботодавцями, та одержувати від них аргументовані відповіді.

Стаття 22. Права профспілок, їх об'єднань у забезпеченні зайнятості населення

Профспілки, їх об'єднання беруть участь у розробленні державної політики зайнятості населення, державних та територіальних програм зайнятості, проводять спільні консультації з цих проблем з роботодавцями, їх об'єднаннями, а також з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, пропонують заходи щодо соціального захисту членів профспілок, які вивільняються в результаті реорганізації або ліквідації підприємств, установ і організацій, здійснюють контроль за виконанням законодавства про зайнятість.

Права і повноваження профспілок щодо забезпечення захисту працівників

(Закінчення на 12—13-й стор.).

«Голос України», 5 жовтня 1999 року. № 184 (2186)

У номер

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Національну премію України імені Тараса Шевченка

З метою піднесення ролі і престижу Державної премії України імені Тараса Шевченка як найвищої в Україні премії в галузі культури, літератури і мистецтва постановляю:

1. Перейменувати Державну премію України імені Тараса Шевченка в Національну премію України імені Тараса Шевченка.

2. Перейменувати Комітет із Державних премій України імені Тараса Шевченка в Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка.

3. Затвердити персональний склад Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка.

4. Затвердити Положення про Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка.

5. Затвердити Положення про Національну премію України імені Тараса Шевченка.

6. Установити, що статус лауреата Державної премії України імені Тараса Шевченка прирівнюється до статусу лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка.

7. Визнати такими, що втратили чинність: статтю 2 Указу Президента України від 2 вересня 1996 року №781 «Про Комітет із Державних премій України імені Тараса Шевченка»;

статті 1 і 2 Указу Президента України від 29 листопада 1996 року № 1146 «Питання Комітету із Державних премій України імені Тараса Шевченка».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 27 вересня 1999 року.
№ 1228/99.

✔ Вінниця

Хоч як ховалися, все одно спіймалися

Працівниками податкової міліції ДПА у Вінницькій області з початку нинішнього року встановлено місцезнаходження 566 злісних неплатників податків, а також виведено на чисту воду 137 фіктивних фірм. Порушники закону знали, чому ховалися: в них вилучено контрабандних товарів (спирт, лікеро-горілчані та тютюнові вироби), іншого майна на загальну суму більш як три мільйони гривень. Усього до бюджету примусово стягнуто понад 40 мільйонів гривень.

До речі, обласна ДПА з місяця в місяць забезпечує виконання прогнозних показників з основних видів платежів. І що дуже важливо, 73,5 відсотка від загальних надходжень становлять «живі» гроші — понад 200 мільйонів гривень.

✔ Чернівці

Невже оживе Дністровська?

У 1999—2001 роках на завершення будівництва Дністровської гідроакумулювальної електростанції (Чернівецька область) буде спрямовано 300 млн. гривень. Введення в експлуатацію цієї електростанції річною потужністю 2,7 млрд. кіловат дасть змогу розв'язати проблему регулювання напруги в енергетичній системі України, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Будівництво Дністровської ГАЕС розпочато 1988 року. Проте через скрутне фінансове становище її будівництво було фактично припинено.

✔ Фотофакт

Винзавод КСП «Радсад», що на Миколаївщині, працює у дві зміни, переробляючи елітні сорти винограду «Аліготе», «Шардоне», «Каберне» на витончене вино. Неабияка заслуга в цьому головного винороба підприємства Олександра Яковенка.

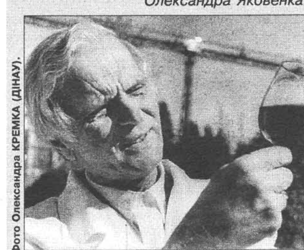

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Закон України Про професійні

(Початок на 10—11-й стор.).

від безробіття та його наслідків визначаються законодавством і колективними договорами та угодами.

Ліквідація, реорганізація підприємств, зміна форм власності або часткове зупинення виробництва, що тягнуть за собою скорочення чисельності або штату працівників, погіршення умов праці, можуть здійснюватися тільки після завчасного надання профспілкам інформації з цього питання, включаючи інформацію про причини наступних звільнень, про кількість і категорії працівників, яких це може стосуватися, про терміни проведення звільнення. Роботодавець не пізніше трьох місяців з часу прийняття рішення проводить консультації з профспілками про заходи щодо запобігання звільненню чи зведенню їх кількості до мінімуму або пом'якшенню несприятливих наслідків будь-якого звільнення.

Профспілки мають право вносити пропозиції відповідним органам про перенесення термінів або тимчасове припинення чи відмову заходів, пов'язаних з вивільненням працівників.

Профспілки, їх об'єднання мають право брати участь і проводити відповідні консультації з питань залучення і використання в Україні іноземної робочої сили.

Стаття 23. Права профспілок, їх об'єднань щодо соціального захисту та забезпечення достатнього життєвого рівня громадян

Профспілки, їх об'єднання беруть участь у визначенні головних критеріїв життєвого рівня, прожиткового мінімуму, а також мінімальних розмірів заробітної плати, пенсій, соціальних виплат, політики ціноутворювання, розробці соціальних програм, спрямованих на створення умов, які забезпечують гідне життя і вільний розвиток людини та соціальний захист у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Стаття 24. Права профспілок, їх об'єднань у галузі соціального страхування та соціального забезпечення

Профспілки, їх об'єднання управляють державним соціальним страхуванням, а із введенням в дію законів України з окремих видів державного соціального страхування відповідно до Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування як представники застрахованих осіб за принципами соціального партнерства беруть участь в управлінні державним соціальним страхуванням.

Стаття 25. Права профспілок в управлінні підприємствами та при зміні форм власності

Профспілки представляють права та інтереси працівників у відносинах з роботодавцем в управлінні підприємствами, установами, організаціями, а також у ході приватизації об'єктів державної та комунальної власності, беруть участь у роботі комісій з приватизації.

Роботодавці зобов'язані брати участь в заходах профспілок щодо захисту трудових та соціально-економічних прав на їх запрошення.

Стаття 26. Права профспілок, їх об'єднань у вирішенні трудових спорів

Профспілки, їх об'єднання мають право представляти інтереси працівників в органах, що розглядають індивідуальні трудові спори.

Профспілки, їх об'єднання мають право представляти інтереси працівників при вирішенні колективних трудових спорів (конфліктів) у порядку, встановленому законодавством. Представники профспілок беруть участь у діяльності примирних комісій, трудових арбітражів та інших органів, які розглядають колективний трудовий спір (конфлікт).

Стаття 27. Право профспілок, їх об'єднань на організацію страйків та проведення інших масових заходів

Профспілки, їх об'єднання мають право на організацію та проведення страйків, зборів, мітингів, походів і демонстрацій на захист трудових і соціально-економічних прав та інтересів працівників відповідно до закону.

Стаття 28. Право профспілок, їх об'єднань на інформацію з питань праці та соціально-економічного розвитку

Профспілки, їх об'єднання мають право одержувати безоплатно інформацію від роботодавців або їх об'єднань, органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань, що стосуються трудових і соціально-економічних прав та законних інтересів своїх членів, а також інформацію про результати господарської діяльності підприємств, установ або організацій. Зазначена інформація має бути надана у десятиденний термін.

Профспілки, їх об'єднання мають право безоплатно одержувати від Державного комітету статистики України статистичні дані з питань праці та соціально-економічних питань, а також виробничого та невиробничого травматизму, профзахворювань.

Стаття 29. Право профспілок, їх об'єднань на створення навчальних, культурно-освітніх закладів, дослідних та інших організацій

Для вирішення актуальних проблем профспілкового руху, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації профспілкових кадрів, з метою захисту прав та інтересів членів профспілок профспілки та їх об'єднання мають право за рахунок власних коштів створювати навчальні, культурно-освітні заклади, дослідні, соціально-аналітичні установи, а також правові, статистичні, соціологічні навчальні центри та центри незалежних експертиз.

Для висвітлення своєї діяльності профспілки та їх об'єднання мають право бути засновниками засобів масової інформації та здійснювати видавничу діяльність відповідно до закону.

Стаття 30. Повноваження профспілок, їх об'єднань щодо питань охорони здоров'я громадян, фізичної культури, спорту, туризму та охорони довкілля

Профспілки, їх об'єднання організовують і здійснюють громадський контроль за реалізацією прав членів профспілки у сфері охорони здоров'я, медико-соціальної допомоги. Профспілки, їх об'єднання беруть участь у діяльності експертних, консультативних та наглядових рад при органах та закладах охорони здоров'я, а також можуть брати участь у розвитку масової фізичної культури, спорту, туризму, створенні та підтримці спортивних товариств і туристичних організацій.

Профспілки, їх об'єднання беруть участь в охороні довкілля, захисті населення від негативного екологічного впливу, сприяють діяльності громадських природоохоронних організацій, можуть проводити громадські екологічні експертизи, здійснювати іншу не заборонену законом діяльність у цій сфері.

Стаття 31. Права профспілок, їх об'єднань у сфері захисту духовних інтересів трудящих

Профспілки, їх об'єднання можуть брати участь у створенні умов для загальнодоступного користування громадянами надбаннями української національної культури, культур національних меншин, які проживають на території України, світової культури, свободи літературної, художньої, наукової, технічної творчості, соціального захисту працівників інтелектуальної сфери діяльності.

Стаття 32. Права профспілок, їх об'єднань у захисті житлових прав громадян

Профспілки, їх об'єднання відповідно до своїх статутів (положень) беруть участь у розробленні державної житлової політики, здійсненні заходів, спрямованих на розвиток житлового будівництва, поліпшення використання та забезпечення збереження житлового фонду, у захисті економічних та соціальних прав громадян, пов'язаних з одержанням, утриманням і збереженням житла.

Разом з роботодавцем відповідно до колективного договору профспілки визначають розмір коштів, що будуть спрямовані на будівництво, реконструкцію та утримання житла, здійснюють облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, та беруть участь у розподілі збудованого житла.

Стаття 33. Право профспілок, їх об'єднань щодо притягнення до відповідальності посадових осіб

Профспілкові органи мають право вимагати розірвання трудового договору (контракту) з керівником підприємства, установи або організації, якщо він порушує цей закон, законодавство про працю, про колективні договори та угоди.

Стаття 34. Власність профспілок, їх об'єднань

Профспілки, їх об'єднання можуть мати у власності кошти та інше майно, необхідне для здійснення їх статутної діяльності.

Право власності профспілок, їх об'єднань виникає на підставі:

придбання майна за рахунок членських внесків, інших власних коштів, пожертвувань громадян, підприємств, установ та організацій або на інших підставах, не заборонених законодавством;

передачі їм у власність коштів та іншого майна засновниками, членами профспілки, органами державної влади або органами місцевого самоврядування.

Профспілки, їх об'єднання мають право власності також на майно та кошти, придбані в результаті господарської діяльності створених ними підприємств та організацій.

Фінансовий контроль за коштами профспілок органами виконавчої влади не здійснюється, за винятком контролю за коштами від підприємницької діяльності.

Втручання у статутну діяльність профспілок, їх об'єднань органів державної влади, громадських організацій не допускається, крім випадків, передбачених законами України.

Позбавлення профспілок права власності, а також права володіння та користування майном, переданим їм у господарське відання, може мати місце лише за рішенням суду на підставах, визначених законами.

Від імені членів профспілки розпорядження коштами, іншим майном профспілок, їх об'єднань, що належить їм на праві власності, здійснюють керівні органи профспілки або об'єднання, створені відповідно до їх статуту чи положення (загальні збори, конференції, з'їзди тощо).

Члени профспілок не відповідають своїми коштами та іншим майном за зобов'язаннями профспілки та її органів, як і профспілка та її органи не відповідають своїми коштами та іншим майном за зобов'язаннями членів профспілки.

Стаття 35. Право на господарську та фінансову діяльність профспілок, їх об'єднань

З метою реалізації статутних завдань профспілки, їх об'єднання, які є юридичними особами, можуть здійснювати необхідну господарську та фінансову діяльність шляхом створення в установленому законодавством порядку підприємств, установ або організацій із статусом юридичної особи, формувати відповідні фонди, кредитні спілки.

Стаття 36. Обов'язки профспілок, їх об'єднань щодо захисту прав та інтересів своїх членів

Профспілки, їх об'єднання, здійснюючи представництво та захист трудових і соціально-економічних прав та інтересів своїх членів, повинні додержуватися Конституції України, законів та інших нормативно-правових актів, а також виконувати колективні договори та угоди, які вони уклали, та взяті на себе зобов'язання.

РОЗДІЛ III
ПРОФСПІЛКОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ, В УСТАНОВАХ ТА ОРГАНІЗАЦІЯХ

Стаття 37. Профспілкові організації на підприємствах, в установах та організаціях

Профспілкові організації на підприємствах, в установах, організаціях та їх структурних підрозділах представляють інтереси своїх членів і захищають їх трудові, соціально-економічні права та інтереси. Свої

спілки, їх права та гарантії діяльності

повноваження профспілкові організації здійснюють через утворені ними виборні органи, а в організаціях, де не створюються виборні органи, — через представника (довірену особу) профспілкової організації, яка діє у межах прав, наданих їй цим Законом та статутами (положеннями) профспілок.

Якщо на підприємстві, в установі або організації створено кілька профспілкових організацій, представництво колективних інтересів працівників підприємства, установи або організації щодо укладання колективного договору здійснюється об'єднаним представницьким органом, який утворюється цими профспілковими організаціями, за ініціативою будь-якої профспілки. У цьому разі кожна профспілкова організація має визначитися щодо своїх конкретних зобов'язань за колективним договором та відповідальності за їх невиконання. Представницький орган утворюється на засадах пропорційного представництва. Профспілка, що відмовилася від участі в представницькому органі, позбавляється права представляти інтереси найманих працівників при підписанні колективного договору, угоди.

Стаття 38. Повноваження виборчого органу профспілкової організації на підприємстві, в установі або організації

Виборний орган профспілкової організації на підприємстві, в установі або організації:

1) укладає та контролює виконання колективного договору, звітує про його виконання на загальних зборах трудового колективу, звертається з вимогою до відповідних органів про притягнення до відповідальності посадових осіб за невиконання умов колективного договору;

2) разом з роботодавцем вирішує питання запровадження, перегляду та змін норм праці;

3) разом з роботодавцем розробляє напрями розподілу коштів фонду споживання, бере участь у вирішенні питань оплати праці працівників підприємства, форм і систем оплати праці, розцінок, тарифних сіток, схем посадових окладів, умов запровадження та розмірів надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних виплат;

4) разом з роботодавцем вирішує питання робочого часу і часу відпочинку, погоджує графіки змінності та надання відпусток, запровадження підсумованого обліку робочого часу, дає дозвіл на проведення надурочних робіт, робіт у вихідні дні тощо;

5) разом з роботодавцем вирішує питання соціального розвитку підприємства, поліпшення умов праці, матеріально-побутового, медичного обслуговування працівників;

6) бере участь у вирішенні соціально-економічних питань, визначенні та затвердженні переліку і порядку надання працівникам соціальних пільг;

7) бере участь у розробці правил внутрішнього трудового розпорядку підприємства, установи або організації;

8) представляє інтереси працівників за їх дорученням при розгляді трудових індивідуальних спорів та у колективному трудовому спорі, сприяє його вирішенню;

9) приймає рішення про вимогу до роботодавця розірвати трудовий договір (контракт) з керівником підприємства, установи або організації, якщо він порушує законодавство про працю, про охорону праці, ухиляється від участі у переговорах щодо укладання або зміни колективного договору; не виконує зобов'язань за колективним договором, якщо цей виборний орган профспілкової організації підписав колективний договір;

10) дає згоду або відмовляє у дачі згоди на розірвання трудового договору з працівником з ініціативи роботодавця у випадках, передбачених законами;

11) бере участь у розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань і аварій, роботі комісії з питань охорони праці, здійснює контроль за відшкодуванням підприємством, установою або організацією шкоди, заподіяної працівникам каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виробництвом або виконанням ним трудових обов'язків;

12) здійснює громадський контроль за виконанням роботодавцем законодавства про працю та про охорону праці, за забезпеченням на підприємстві, в установі або організації безпечних та нешкідливих умов праці, виробничої санітарії, правильним застосуванням установлених умов оплати праці, вимагає усунення виявлених недоліків;

13) здійснює контроль за підготовкою та поданням роботодавцем документів, необхідних для призначення пенсій працівникам і членам їх сімей;

14) здійснює контроль за наданням пенсіонерам та інвалідам, які до виходу на пенсію працювали на підприємстві, в установі або організації, права користування нарівні з його працівниками наявними можливостями щодо медичного обслуговування, забезпечення житлом, путівками до оздоровчих і профілактичних закладів та іншими соціальними послугами і пільгами згідно із статутом підприємства, установи або організації та колективним договором;

15) здійснює контроль за державним соціальним страхуванням працівників у призначенні допомоги з соціального страхування, направляє працівників на умовах, передбачених колективним договором або угодою, до санаторіїв, профілакторіїв і будинків відпочинку, туристських комплексів, баз та оздоровчих закладів, перевіряє організацію медичного обслуговування працівників та членів їх сімей;

16) разом з роботодавцем розподіляє у встановленому порядку жилу площу в будинках, збудованих за кошти або за участю підприємства, установи або організації, а також ту жилу площу, яка надається власникові у розпорядження в інших будинках, контролює житлово-побутове обслуговування працівників.

Виборні органи профспілкової організації, що діють на підприємстві, в установі або організації, мають також інші права, передбачені законодавством України.

Стаття 39. Порядок надання згоди на розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця

У випадках, передбачених законодавством про працю, виборний орган профспілкової організації, членом якої є працівник, розглядає у п'ятнадцятиденний термін обгрунтоване письмове подання роботодавця про розірвання трудового договору з працівником.

Подання роботодавця має розглядатися у присутності працівника, щодо якого воно подано. Розгляд подання за відсутності працівника допускається лише за його письмовою заявою. За бажанням працівника від його імені може виступати інша особа, у тому числі адвокат. У разі нез'явлення працівника або його представника на засідання розгляд заяви відкладається до наступного засідання у межах терміну, визначеного частиною першою цієї статті. При повторному нез'явленні працівника без поважних причин подання може розглядатися за його відсутності.

У разі якщо виборний орган профспілкової організації не утворюється, згоду на розірвання трудового договору дає керівник профспілкової організації.

Орган профспілкової організації повідомляє роботодавця про прийняте рішення у письмовій формі у триденний термін після його прийняття. У разі пропуску цього терміну вважається, що профспілковий орган дав згоду на розірвання трудового договору.

Якщо працівник одночасно є членом кількох профспілок, які діють на підприємстві, в установі, організації, згоду на його звільнення дає та профспілка, до якої звернувся роботодавець.

Рішення профспілки про ненадання згоди на розірвання трудового договору має бути обгрунтованим.

РОЗДІЛ IV
ГАРАНТІЇ ПРАВ ПРОФСПІЛОК

Стаття 40. Гарантії діяльності профспілок

Члени виборних органів профспілок, об'єднань профспілок, а також повноважні представники цих органів мають право:

1) безперешкодно відвідувати та оглядати місця роботи на підприємстві, в установі, організації, де працюють члени профспілок;

2) вимагати і одержувати від роботодавця, іншої посадової особи відповідні документи, відомості та пояснення, що стосуються умов праці, виконання колективних договорів та угод, додержання законодавства про працю та соціально-економічних прав працівників;

3) безпосередньо звертатися з профспілкових питань усно або письмово до роботодавця, посадових осіб;

4) перевіряти роботу закладів торгівлі, громадського харчування, охорони здоров'я, дитячих закладів, гуртожитків, транспортних підприємств, підприємств побутових послуг, що належать даному підприємству, установі, організації або їх обслуговують;

5) розміщувати власну інформацію у приміщеннях і на території підприємства, установи або організації в доступних для працівників місцях;

6) перевіряти розрахунки з оплати праці та державного соціального страхування, використання коштів для соціальних і культурних заходів та житлового будівництва.

Стаття 41. Гарантії для працівників підприємств, установ або організацій, обраних до профспілкових органів

Працівникам підприємств, установ або організацій, обраним до складу виборних профспілкових органів, гарантуються можливості для здійснення їх повноважень.

Зміна умов трудового договору, оплати праці, притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників, які є членами виборних профспілкових органів, допускається лише за попередньою згодою органу, членами якого вони є. Звільнення членів виборних профспілкових органів підприємств, установ або організацій, крім органу, членами якого вони є, а також вищестоящої профспілки чи об'єднання, до складу якого входить профспілкова організація даного підприємства, установи або організації.

Зміна умов трудового договору, оплати праці, притягнення до дисциплінарної відповідальності та звільнення керівників профспілкових органів підприємства, установи або організації (у тому числі їх структурних підрозділів), профорганізатора (там, де не обирається виборний орган профспілки), крім додержання загального порядку, допускається за наявності згоди вищестоящого органу профспілки, до складу якої входить профспілкова організація цього підприємства, установи або організації.

Звільнення з ініціативи роботодавця працівників, які обирались до складу профспілкових органів, не допускається протягом двох років після закінчення терміну виборних повноважень, крім випадків повної ліквідації підприємства, установи або організації чи вчинення працівником дій, за які законодавством передбачена можливість звільнення працівника з роботи або зі служби.

Працівникам, звільненим з роботи у зв'язку з обранням їх до складу виборних профспілкових органів, після закінчення терміну їх повноважень надається попередня робота (посада) або за згодою працівника інша рівноцінна робота (посада).

Членам виборних профспілкових органів, не звільненим від своїх виробничих чи службових обов'язків, надається на умовах, передбачених колективним договором чи угодою, вільний від роботи час із збереженням середньої заробітної плати для участі в консультаціях і переговорах, виконання інших громадських обов'язків в інтересах трудового колективу, а також на час участі в роботі виборних профспілкових органів і профспілкового навчання, але не менше ніж дві години на тиждень.

За працівниками, обраними до складу виборних органів профспілкової організації, що діє на підприємстві, в установі або організації, зберігаються соціальні пільги та заохочення, встановлені для інших працівників за місцем роботи відповідно до законодавства. За рахунок коштів підприємства цим працівникам можуть бути надані додаткові пільги, якщо це передбачено колективним договором.

Стаття 42. Обов'язок роботодавця щодо створення умов діяльності профспілок

Роботодавець зобов'язаний сприяти створенню належних умов для діяльності профспілкових організацій, що діють на підприємстві, в установі або організації.

Надання для роботи та проведення зборів працівників приміщень з усім необхідним обладнанням, зв'язком, опаленням, освітленням, прибиранням, транспортом, охороною здійснюється роботодавцем у порядку, передбаченому колективним договором (угодою).

За наявності письмових заяв працівників, які є членами профспілки, роботодавець щомісячно і безоплатно перераховує на рахунок профспілки членські профспілкові внески із заробітної плати працівників відповідно до укладеного договору в терміни, визначені цим договором. Роботодавець не вправі затримувати перерахування зазначених коштів.

Спори, пов'язані з невиконанням цих обов'язків, розглядаються в судовому порядку.

Стаття 43. Надання профспілковим організаціям підприємств, установ або організацій будинків, приміщень, споруд для ведення культурно-освітньої, оздоровчої, фізкультурної та спортивної роботи

Будинки, приміщення, споруди, в тому числі орендовані, призначені для ведення культурно-освітньої, оздоровчої, фізкультурної та спортивної роботи серед працівників підприємства, установи або організації та членів їх сімей, а також оздоровчі табори можуть передаватися та договірних засадах у користування профспілковим організаціям цього підприємства, установи або організації.

Стаття 44. Відрахування коштів підприємствами, установами або організаціями профспілковим організаціям на культурно-масову і фізкультурну роботу

Роботодавці зобов'язані відраховувати кошти профспілковим організаціям на культурно-масову і фізкультурну роботу у розмірах, передбачених колективним договором та угодами, але не менше ніж 0,3 відсотка фонду оплати праці.

Стаття 45. Обов'язок роботодавця надавати інформацію на запити профспілок, їх об'єднань

Роботодавці, їх об'єднання зобов'язані в тижневий термін надавати на запити профспілок, їх об'єднань інформацію, яка є в їх розпорядженні, з питань умов праці та оплати праці працівників, а також соціально-економічного розвитку підприємства, установи, організації та виконання колективних договорів і угод. У разі затримки виплати заробітної плати — надавати право виборним органам профспілки одержувати інформацію про наявність коштів на рахунках підприємства.

РОЗДІЛ V
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРОФСПІЛКИ

Стаття 46. Відповідальність посадових осіб

Особи, які чинять перешкоду здійсненню права громадян на об'єднання у профспілки, а також посадові та інші особи, винні в порушенні законодавства про профспілки, які своїми діями або бездіяльністю перешкоджають законній діяльності профспілок, їх об'єднань, несуть дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність відповідно до законів.

РОЗДІЛ VI
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Професійні спілки та їх об'єднання, які діяли на території України, зобов'язані у шестимісячний термін з часу набрання чинності цим Законом пройти легалізацію відповідно до цього Закону без стягнення реєстраційного збору.

3. Доручити Кабінету Міністрів України у двомісячний термін після опублікування Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»:

подати Верховній Раді України пропозиції про внесення до законодавчих актів змін, що випливають з цього Закону;

привести рішення Кабінету Міністрів України у відповідність з цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

4. Закони України та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечать цьому Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 вересня 1999 року.
№ 1045-XIV.

Думки з приводу

(Початок на 3-й стор.).

Чому ще до офіційної інформації МВС в УТН було названо навіть марки гранат. Хоча той, хто служив в армії, знає, що гранати РГД-5 мають зовсім інші наслідки, ніж ті, що вибухнули. Чому вперше за історію терористичних актів їх виконавців було затримано на місці і вони навіть не збиралися нікуди тікати? На них не надягали наручники і вони відразу заявили, що є прибічниками Олександра Мороза, причому з Росії.

Парламент повинен створити спеціальну слідчу комісію і, проявивши свою волю, з'ясувати суть проблеми.

Щодо підозрюваного Сергія Іванченка, я просто знаю його зовні. Особисто я призначаю лише керівників обласних виборчих штабів, а регіональних керівників, яких більш як 600, усіх знати не можу, вони призначаються за пропозиціями партійного активу на місцях керівниками обласних штабів.

Олександр ТКАЧЕНКО,
Голова Верховної Ради,
кандидат у Президенти:

— Замах на Наталію Вітренко «спланований акт». Уже раніше відчувалося, що в президентських перегонах щось назріває. Першим проявом була провокація у сесійній залі з Михайлом Бродським, другим — прагнення деяких фракцій, аби Верховна Рада взагалі не працювала у жовтні.

Акція у Кривому Розі була змодельована не проти Наталі Вітренко, а заради залякування людей. Щоб вони надалі взагалі не йшли на зустрічі з кандидатами.

Якби готувався справді теракт проти Наталі Михайлівни, це робилося б цілком по-іншому, — сказав Олександр Ткаченко.

Георгій КРЮЧКОВ,
голова Комітету ВР з питань оборони і національної безпеки:

— Розцінюю події в Кривому Розі як нахабну, жорстоку, нещадну провокацію. Її наслідки цілком очевидні. Піднімається на щит Н. Вітренко і практично виводиться у другий тур. Кинуто тінь на одного з кандидатів у Президенти. Однак уявіть собі: ніби-то граната була передана коханкою брата керівника виборчого штабу кандидата у Президенти Олександра Мороза. Можна ж коханкою назвати кого завгодно! Це настільки грубо, сокирно і небезпечно!

Ще раз переконуюсь, наскільки був правий, зосереджуючи увагу ВР і світової спільноти, що Україні загрожує жорстока диктатура, не виключаю повторення такого і щодо інших кандидатів.

Геннадій УДОВЕНКО,
кандидат у Президенти:

— Цей терористичний акт свідчить про те, що держава повинна піклуватися про безпеку кандидатів у Президенти відповідно до виборчого закону. Скажімо, мені дають охоронців, але кажуть: їдете в область — платіть їм за дорогу, готель, а грошей нам не дають. Я ж не можу брати з собою охоронців, бо в партії таких грошей немає.

Гадаю, це не провокація, а терористичний акт, спрямований проти конкретної особи. Однак те, що трапилось у Кривому Розі — дуже поганий симптом. Ми повинні бути на сторожі і не допустити повторення ще й того, що відбулося в Москві.

Віталій КОНОНОВ,
кандидат у Президенти:

— У будь-якому разі, це — виклик демократії, кому це вигідно не було б. Випадок з Н. Вітренко свідчить про те, що в перехідних країнах політика проводиться дуже жорсткими методами. Думаю, від цього ніхто не виграє.

Євген МАРЧУК,
кандидат у Президенти:

— Замах на життя Наталії Вітренко ще раз засвідчив, що криміналітет не боїться влади і ладен виконати будь-чиє політичне замовлення. Політичний зміст терористичного акту очевидний.

Він є логічним продовженням замахів кримінальних елементів на активних кандидатів у Президенти, опонентів нинішнього глави держави.

Таким чином злочинний світ підігрує владі у боротьбі з опозицією.

Те, що зухвала терористична акція була проведена проти жінки, свідчить про найвищий цинізм її замовників. Вона націлена не лише проти Наталії Вітренко, а й проти виборів узагалі.

Політична мета терористичного акту очевидна —перетворити вибори на процес, далекий від вільного волевиявлення людей, залякати кандидатів і виборців, створити атмосферу страху і напруги в суспільстві, розв'язати руки силовим структурам для встановлення жорсткого, контрольованого режиму виборчого процесу.

Версія правоохоронних органів про причетність до вибухів активіста передвиборчого штабу О. Мороза —просто блюзнірство. Події довкола замаху комусь дуже хочеться використати проти Олександра Мороза. Це очевидно.

(Із заяви у неділю в прямому ефірі «Радіо-РОКС»).

З оптимізмом вас, панове

Освіта

Одне з популярних місць у столиці — книжковий ринок «Петрівка». Сюди з'їжджаються кияни, сподіваючись придбати солідний фоліант чи просто потрібну літературу, компакт-диск, касету. Зрозуміло, ціни тут дещо нижчі за магазинні або на вуличних розкладках. Проте нещодавнє паломництво до цієї книжкової «мекки» закінчилося для мене повним шоком.

«Натхненна» ультиматумом рідного чада «без географії не повертайся» — оптимістично пірнаю у бурхливий потік люду, що жадає знань. На жаль, по вихідних почуття ліктя тут відчувається особливо гостро. Та про це миттєво забуваєш, варто лишень кинути оком на цінники. А ще за кілька хвилин розумієш: затоптане взуття — не остання сьогоднішня втрата. Щодалі протискуюся крізь натовп, то швидше розвіюється надія повернутися додому з підручниками. Просторі торгівельні коридори наповнені елітною поліграфічною продукцією — яскравими журналами, енциклопедіями, відеокасетами, компактами і навіть східними пахощами. Шкільну літературу продають, як з'ясувалося, уздовж паркана. Отже, кілька незабутніх вражень: «Фізика» для 8 класу коштує від 11 до 15 гривень, «Географія України» (8—9 кл.) — 25, «Зарубіжна література» (з 5 — по 8 класи) — від 11 до 13 грн. Отже, за три підручники необхідно викласти щонайменше 47 гривень. Нічого собі, чи не так?

Зрозуміло, що приватна видавничо-торгівельна фірма має повне і законне право продавати свою продукцію за будь-якою ціною. Базарні продавці, певна річ, також хочуть заробити. Не зрозуміло інше, чому діти не можуть вивчати фізику за підручниками минулих років (які у шкільних бібліотеках є у достатній кількості) і чому вчителі настійливо рекомендують школярам придбати книгу лише 1999 року випуску? Невже за новою програмою — а саме цим мотивують педагоги свої вимоги — фізичні явища відбуваються інакше? Чи, може, за останні кілька років змінилися географічні параметри нашої країни? Адже існує вже підручник географії, виданий «Освітою» у 1994 році. А чому «Зарубіжну літературу» (де зміни, зрозуміло, неминучі) сподобилися видати тільки тернополяни — а відтак і ціни космічні?

Чогось внятного хоча б на одне запитання почути не вдалося. Інших відповідей, окрім — брак фінансування — державні чиновники, схоже, не знають. А у видавництві «Освіта» й поготів відмовилися прокоментувати ситуацію, посилаючись на відсутність начальства. Утім, незважаючи ні на що, нам таки вдалося отримати неймовірний заряд бадьорості й оптимізму, прочитавши один цікавий документ. З'ясовується, уряду відомі всі наші проблеми, й саме тому нещодавно він затвердив чергову «Національну програму». Серед її завдань, зокрема, є і «виховання оптимізму й упевненості кожної людини у своєму майбутньому». Коментарі зайві.

Щодо підручників, то ми особисто зі всієї цієї ситуації вийшли суто по-слов'янському — домовилися з дружніми сім'ями й купили кожний по одній книзі. Ефект потрясний: літературу, коли треба, мій син бере у Тараса, географію — у Максима, а вчити фізику хлопці дружно ходять до нас. Дешево й сердито. А головне, оптимістично ж як!

Аліса РОМАНОВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

МВФ обіцяє, уряд підвищує, а населення платить

Коментар

Час розплати за комунальними платежами для населення України настав. Дзвонарем комунального удару виступив Міжнародний валютний фонд. Кредити від цієї міжнародної фінансової організації Україна зможе отримувати лише в разі стовідсоткової оплати населенням комунальних послуг. Така умова МВФ.

У квітні нинішнього року Верховній Раді вдалося захистити громадян від зростання тарифів на газ, воду та електроенергію, залишивши ціни на рівні 1996 року. Тоді уряд звинуватив парламент у популізмі, обурившись тим, що в розв'язанні цього питання законодавча влада взяла на себе функції виконавчої.

Віце-прем'єр-міністр Сергій Тигипко вважає, що перегляд тарифів є першим етапом комунальної реформи. За таку «слухняність» МВФ надасть черговий транш, який піде на погашення заборгованостей у зарплаті та пенсіях. А якщо згадати обіцянку влади підвищити комунальні тарифи тільки за стовідсоткового погашення боргів населенню, то вся ця комунальна історія нагадує замкнене коло.

Сергій Тигипко, виступаючи за «економічні перетворення» в комунальній сфері, натякнув, що тарифи може бути піднято безболісно для населення. У який спосіб? Невже уряд винайшов амортизаційний механізм, що послаблює комунальний удар по гаманцю споживача? Жодних коментарів з цього приводу Тигипко більше не робив. Що він конкретно мав на увазі, можна лише здогадуватися. «Зберегти овець і нагодувати вовка» можливо під час перегляду нормативів на комунальні послуги. Їх, за словами фахівців, дещо завищено і їх не переглядали від часу прем'єрства П. Лазаренка, тобто з 1996 року.

В управлінні житлової політики Кабінету Міністрів України повідомили, що жодної нової програми соціального захисту населення від підвищення цін немає. Все вже давно передбачено й записано у програмі житлових субсидій.

Залишається тільки чекати, що армія отримувачів житлових «слоників» збільшиться. А ось сподіватися на поліпшення якості комунальних послуг у зв'язку з їх подорожчанням не варто. На думку народного депутата України Сергія Москвіна, вітчизняний споживач уже давно сплачує не 100% вартості комунального сервісу, а значно більше. З'ясовується, ми переплачуємо і за якість, і за кількість послуг. Отож хто кому винен —це ще питання.

Ольга ВІТЕР.

Оголошення

До відома акціонерів АТ «ІНДЕКС-БАНК»

Загальні збори акціонерів банку відбудуться 19 листопада 1999 року об 11.00 за адресою: м. Київ, вул. Сагайдачного, 1.

Порядок денний:

1. Про завершення підписки на акції АТ «ІНДЕКС-БАНК» шостої емісії.
2. Затвердження звіту про наслідки випуску акцій шостої емісії.
3. Про внесення змін та доповнень до Статуту АТ «ІНДЕКС-БАНК».
4. Різне.

Підписка на акції АТ «ІНДЕКС-БАНК» VI-ої емісії проводиться за рішенням Правління (Протокол № 10 від 01.02.1999 року.). Інформація про VI емісію зареєстрована УКФ ДКЦПФР 18.03.1999 року.

АТ «ІНДЕКС-БАНК» передбачає збільшення статутного фонду до 15 млн. грн. шляхом випуску простих іменних акцій VI-ої емісії в кількості 8,4 млн. штук номінальною вартістю 1 грн. на загальну суму 8,4 млн. грн.

Метою випуску акцій є збільшення капіталу банку та об'ємів кредитно-інвестиційної діяльності.

Пропонується наступний проект змін п. 6.1. Статуту АТ «ІНДЕКС-БАНК»:

«6.1. Статутний фонд БАНКУ складає 15000000 гривень (п'ятнадцять мільйонів гривень). Статутний фонд БАНКУ поділено на 15000000 іменних акцій по 1 гривні кожна, в тому числі:

— прості іменні — 14998000 шт. (99,99 %);
— привілейовані іменні — 2000 шт. (0,01 %).

Засновникам БАНКУ належить 599977 іменних акцій (4,0%) по 1 грн. кожна, в тому числі:

— прості іменні — 599025 шт. (3,994 %);
— привілейовані іменні — 952 шт. (0,006 %);

Оплата за придбання акцій проводиться у вигляді грошових коштів в українській національній валюті, що є законним засобом платежу в Україні.»

Права акціонерів зберігаються у повному обсязі відповідно до чинного законодавства.

Дата початку підписки на акції — 30.03.99 р.; дата закінчення підписки на акції — 30.09.99 р.

Відшкодування власникам акцій можливих збитків, пов'язаних зі змінами статутного фонду — згідно чинного законодавства та Статуту товариства.

Реєстрація акціонерів — 19 листопада 1999 року з 9.00.

Для реєстрації необхідно мати паспорт або документ, що посвідчує особу; для представників акціонерів — доручення на право участі у зборах.

Правління.

Комітет Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту і зв'язку висловлює глибоке співчуття рідним і близьким у зв'язку зі смертю **Бориса Степановича Олійника** — начальника Управління Південно-Західної залізниці, народного депутата України XII скликання, позаштатного консультанта Комітету з питань будівництва, транспорту і зв'язку.

Асоціація народних депутатів України з глибоким сумом сприйняла повідомлення про злодійське вбивство **ОЛІЙНИКА Бориса Степановича** — народного депутата України Верховної Ради XII скликання, депутата Верховної Ради УРСР X та XI скликань, відомого державного діяча незалежної України. В нашій пам'яті він назавжди залишиться сучасним політиком і діяльним керівником державного масштабу. Правління асоціації висловлює щире співчуття рідним і близьким покійного.

Кандидатів названо

Футбол

Ще минулої п'ятниці Олег Романцев, наставник збірної Росії з футболу, назвав прізвища гравців, які готуватимуться до вирішального поєдинку Євро-2000 проти українців.

Воротарі: Филимонов («Спартак»), Нігматуллін («Локомотив», М); **оборонці** — Хлестов («Спартак»), Онопко («Ов'єдо», Іспанія), Яновський (ПСЖ, Франція), Чугайнов, Дроздов («Локомотив», М); **півоборонці** — Аленичев («Рома», Італія), Булатов, Титов, Тихонов («Спартак»), Смертін («Локомотив», М), Карпін («Сельта», Іспанія), Хохлов (ПСВ, Нідерланди), Семак (ЦСКА, М); **нападники** — Ширко («Спартак»), Бесчастних («Расінг», Іспанія), Панов («Зеніт»).

Старший тренер національної збірної України Йожеф Сабо призначив побачення своїм хлопцям учора на 12.00 в Києві, на базі в Кончі-Заспі. У його блокноті значилися такі прізвища: **воротарі** — Шовковський, Кернозенко («Динамо»), Лавренцов («Кривбас»); **оборонці** — Лужний («Арсенал», Англія), Дмитрулін, Ващук, Головко («Динамо»), Микитин, Коваль («Шахтар»); **півоборонці** — Гусін, Кормильцев, Косовський, Ковалов («Динамо»), Максимов («Вердер», Німеччина), Максим'юк («Зеніт», Росія), Мізін («Карпати»), Цихмейструк (ЦСКА, К), Мороз («Кривбас»), Ковальов («Шахтар»); **нападники** — Скаченко («Мец», Франція), Шевченко («Мілан», Італія), Ребров («Динамо»).

Відставка Бишовця

Чемпіонат країни. Вища ліга. 11-й тур.

«Металург» М — «Динамо». 2:3. 1 500. Браїла, 12, Бабич, 28 — Косовський, 42, з пенальті, Коновалов, 65, Ващук, 73.

«Металіст» — «Металург» Зп. 0:0. 12 000. На 32-й хв. з поля вилучено гравця гостей Ратія.

«Металург» Д — «Дніпро». 5:1. 500. Шищенко, 13, з пенальті, Коваленко, 22, Дранов, 37. Севидов, 56, 86 — Гладишев, 65.

«Зірка» — «Таврія». 2:2. 8 000. Кислов, 9, 47 — Гайдаш, 45, 67.

	В	Н	П	М	О
ДИНАМО	7	1	0	19—6	22
КРИВБАС	7	1	0	17—6	22
МЕТАЛУРГ Д	5	3	3	15—11	18
Металург Зп	5	3	2	14—10	18
Ворскла	5	2	3	19—12	17
Металіст	5	2	3	11—10	17
Шахтар	5	1	2	12—2	16
Таврія	4	3	4	17—16	15
Карпати	5	0	5	18—13	15
Металург М	4	0	6	18—16	12
ЦСКА	3	3	3	12—8	12
Прикарпаття	1	4	4	7—11	7
Нива	1	3	5	9—18	6
Дніпро	1	3	6	7—23	6
Чорноморець	1	2	7	4—22	5
Зірка	0	5	6	6—21	5

Бомбардири: Ребров — 9 м'ячів, Гецко, Кобзар, Шищенко — по 6.

Після перемоги в Маріуполі знову турнірну таблицю очолили київські динамівці. Втім, цей успіх до них прийшов у нелегкій боротьбі.

Після повторного матчу Кубка УЄФА з нідерландською «Родою», якій донецький «Шахтар» програв — 1:3, наставник донеччан Анатолій Бишовець подав у відставку. Її керівництво клубу задовольнило. Обов'язки головного тренера поки що виконує Ігор Петров.

Як бачите, цей тур вийшов знов усічений, бо не відбулося чотири матчі з восьми.

Наведемо дати, на які перенесено матчі чемпіонату:

5-й тур. 11 листопада. «Металург» Зп — «Динамо». **7-й тур. 12 жовтня.** «Нива» — «Кривбас»; **20 жовтня.** «Дніпро» — ЦСКА; **15 листопада.** «Шахтар» — «Динамо». **9-й тур.** 25 жовтня. «Металіст» — «Кривбас», «Металург» М — «Шахтар»; **19 листопада.** «Прикарпаття» — «Динамо». **11-й тур. 6 жовтня.** «Нива» — «Прикарпаття»; **28 жовтня.** «Чорноморець» — «Кривбас», ЦСКА — «Шахтар». Дату матчу «Карпати» — «Ворскла» поки що не визначено.

«Хет-трик» Андрія Шевченка

У черговому турі чемпіонату Італії суперник київського «Динамо» в Лізі чемпіонів — римський «Лаціо» —приймав «Мілан». Римляни вели в рахунку — 3:1. Аж тоді в справу втрутився Андрій Шевченко і забив поспіль три м'ячі (!). Ціною величезних зусиль господарям вдалося врятуватися — 4:4. Відзначився Салас. А нам приємно, що гравець збірної України Шевченко добре настроїв «приціл».

У чемпіонаті Німеччини ще один суперник киян на євроарені — леверкузенський «Байєр» — програв у гостях «Вольфсбургу» — 1:3. Як правило, мало хто після поєдинків з «Динамо» почувається нормально.

Хокей

«Бомба» — для «Сокола»...

Матч чемпіонату СЄХЛ між київським «Соколом» і латвійським «Металургсом» із Ліепаї розпочали на чотири години пізніше. Якийсь «жартівник» зателефонував до палацу на вул. Мельникова і попередив, що там закладено вибухівку. Бомбу не знайшли...

«Сокіл» — «Металургс» — 7:3. Наступного дня нічия —1:1. **«Беркут-ППО» (Київ) — «Юність» (Мінськ) — 5:3 і 3:0.**

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Оголошення

У номер

✔ Донецьк

Ювілей під куполом

Ювілейний, 30-й, сезон розпочав Донецький державний цирк. Протягом кількох тижнів свою нову програму представлятимуть колеги з Узбекистану. Гастролі організовано в рамках міждержавного культурного обміну, причому глядачі шахтарської столиці ознайомляться з мистецтвом гостей із Середньої Азії першими. Зустріли їх, як давніх добрих друзів, бо Едуард Арзуманов, заступник директора Узбецького державного цирку і директор нової програми, -- перший артист, виступом якого рівно тридцять років тому відкрився сезон у щойно збудованому Донецькому цирку.

✔ Одеса

Комбайни для фермерів

На Одеському автоскладальному заводі розпочато випуск зернозбирального комбайну, призначеного передусім для фермерських та інших подібних господарств. Він досить маневрений, порівняно невеликих розмірів, економічний — на тонну обмолоченого зерна, скажімо, витрачає 1,6 кілограма пального.

Це розробка Таганрозького комбайнового заводу. З виготовлених там вузлів і складають в Одесі комбайни. Однак наступного року чимало вузлів і деталей плановано випускати на місці — на автоскладальному та заводах-суміжниках. Машина в результаті стане дешевшою, доступнішою для селян. Цього року намічено випустити близько двох десятків нових комбайнів.

✔ Київ

Собаче життя

Міжнародний день захисту тварин, який відзначався учора, засвідчив: в Україні є кого захищати. За статистикою, лише в Києві торік знищено 4,5 тисячі безпритульних собак.

У той же час напівголодне собаче життя загрожує навіть видам, що під охороною держави. Заповідник Асканія-Нова, де мешкають страуси, зебри, степові орли, антилопи-кани, африканські голубі гну, капські буйволи тощо, з обіцяних 1,7 млн. грн. нинішнього року отримав 300 тисяч. Ще 180 тисяч гривень заробив сам. Наявних грошей, за словами директора Асканії-Нової Віктора Гавриленка, вистачить тільки до зими. Потім може статися непоправне, бо немає кормів.

✔ Чернігів

Школярі готуються освоювати космос

Під патронатом народного депутата України, голови правління Українського молодіжного аерокосмічного об'єднання «Сузір'я» Олега Петрова на Чернігівщині відбулася культурно-освітня акція «Україна. Зоряний шлях». У Коропі, Ніжині, Чернігові, які дали світу відомих ракетоконструкторів, учасників космічних експедицій, перший космонавт України Леонід Каденюк, директор проекту «Морський старт» від України Володимир Команов зустрілися з юними конструкторами, авіамоделістами, школярами, які мріють освоювати космос. Під час акції пройшли масові спортивні змагання, концерти тощо.

✔ Фотофакт

Сторінки історії. Космічний апарат «Аріадна».

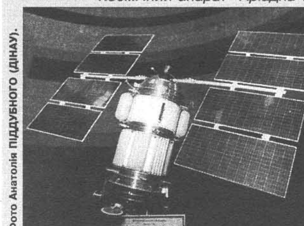

Фото Анатолія ПІДДУБНОГО (ДІНАУ).

Дата хоч і не кругла, але дарунки доречні

День міста

У неділю Ірпінь відзначав свою 43-тю річницю. Точніше, саме стільки років минуло відтоді, коли цьому населеному пункту надали статус міста. І хоча дата не кругла, але і її ірпінці добре відзначили.

Адже напередодні свята мешканці міста отримали у дарунок будинки нового ЗАГСу, міського державного архіву, державного казначейства. Введено в дію АТС на дев'ять тисяч номерів, реконструйовано привокзальну площу, відкрито нові магазини. До того ж удруге в Ірпені проводиться Міжнародний кінофестиваль «Фаст-Фест-Уікенд», у якому беруть участь представники 9 держав.

Насичена культурна програма святкування розпочалася в міському парку культури, де виступали учасники хору ветеранів «Пам'ять» та дитячого хору музичної школи, ансамбль «Сузір'я». Згодом конкурс дитячого малюнка на асфальті, виступ духового оркестру та парад барабанщиць продовжили свято на площі перед кіномистецьким центром «Ірпінь».

На знімку: міський голова Володимир Скаржинський відкриває свято міста.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Подвійне вбивство на вулиці Гончара

Кримінал

Першого жовтня близько 19.45 на східцях 5-го поверху будинку по вулиці Олеся Гончара в Києві пострілами в голову та спину було вбито начальника Південно-Західної залізниці Бориса Олійника і його водія.

Правоохоронцями вже встановлено, що за будинком кілька днів спостерігав молодик, зріст якого приблизно 160 см. За словами начальника Головного управління МВС у Києві Михайла Корнієнка, злочин було добре організовано. Однак пістолет, залишений на місці злочину, дуже старий і, на думку експертів, міг відказати будь-якої миті. Встановлено, що раніше на теренах України його не використовували.

За словами правоохоронців, убивство Бориса Олійника має «виробничу» версію. А тому розпочато перевірку фінансово-господарської діяльності Південно-Західної залізниці, численних комерційних структур, причетних до неї.

Тим часом у столиці під час спільної операції міліції та СБУ затримано Бориса Савлохова, який підозрюється у рекеті та заподіянні тілесних ушкоджень. Разом з ним затримано ще шість активних членів угруповання, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Свята

Коли вчителі та учні — одна родина

Напевно, найкраща нагорода для кожного вчителя — хороший учень. Після відвідин святкування Дня працівників освіти у Київському вищому професійному училищі № 3 подумалося: викладачам цього закладу з учнями пощастило. Втім, як і учням зі своїми наставниками.

З першого погляду важко було зрозуміти, хто ж цього дня головні винуватці свята. Чи то учні, які над усе старалися висловити максимум позитивних емоцій на адресу своїх педагогів. Чи то самі педагоги, які всіляко підтримували своїх вихованців і відчували, без перебільшення, справжню вчительську гордість. А пишатися було чим. Скажімо, вигадливістю учасників конкурсу квітів. На ньому кожна група (в училищі вчаться самі лише хлопці) представила чудові композиції, що зображували осінь, Київ, рідну країну, Сорочинський ярмарок, ілюстрували відомі вірші — та чи знає межі політ фантазії?.. А яскраві стінгівки з найкращими побажаннями рідним педагогам! А міні-КВК між командами молодих педагогів (цього року до училища прийшли 11 молодих майстрів і вчителів) та збірною трьох учнівських курсів! А величезні торти переможцям! І, звичайно, майже домашня, затишна атмосфера концерту, підготовленого лише силами педагогів та їхніх вихованців...

Як любить повторювати директор училища Віктор Коваленко, діти — це надзвичайно чутливий камертон. Тому кредо педколективу училища — вчитель для учня. І, напевно, саме тому часом навертались сльози зворушення на очі педагогів. Бо таки приємно відчути у день свого професійного свята, що праця твоя — вдячна.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Першому казначею незалежної України — 60

Колектив Державного казначейства України вітає з ювілеєм — 60 річчям з дня народження — **Віктора Петровича ТЕНТЮКА** і висловлює свою повагу та щиру вдячність за самовіддану працю, вірність фінансовій справі, значний внесок у розбудову молодої держави.

За плечима у Вас яскраве, насичене корисними справами, пам'ятними подіями трудове життя. Від інспектора райфінвідділу — до заступника міністра фінансів — першого казначея самостійної України.

Незліченно багато Ваших вихованців нині працюють по всій Україні у фінансовій, податковій системі, Пенсійному фонді, Державному казначействі. І більшість із них своєю високою кваліфікацією завдячують Вам.

Наполегливість і принциповість у вирішенні питань, вимогливість до себе і своїх колег, глибоке розуміння проблем сьогодення, притаманні Вам, — у кожній малій і великій справі.

Від усієї душі зичимо Вам, дорогий **Вікторе Петровичу**, міцного здоров'я, довголіття, творчої наснаги, добробуту, миру й радості в житті.

З повагою колектив Державного казначейства України.

Наближення сезону відкриттів

Очікується, що III Міжнародний конкурс балету імені Сержа Ліфаря (10—17 жовтня, Національна опера України імені Т. Шевченка) відкриє світові нових зірок балету. Так, як це було на двох попередніх творчих змаганнях.

Гран-прі Першого конкурсу отримала юна киянка Ірина Дворовенко. Її, до речі, одразу запросили до кращого балетного театру Америки, де вона стала примою-балериною. Золотими медалями конкурсу нагородили солістів Національної опери Тетяну Голякову, Олену Горбан, Максима Моткова. Незабаром їх роботу було відзначено почесним званням — заслужений артист України. Конкурс 1994 року дав путівку в балетмейстерське мистецтво москвичу Сергію Боброву та киянину Олексію Ратманському.

Другий конкурс (1996 р.) назвав нові обдарування, гідні світового визнання. Серед них — Анастасія Волчкова та Андрій Іванов (Санкт-Петербург), українці Іван Путов, Денис Матвієнко, Артем Дацищин. Золоту медаль отримав соліст балету Євген Кайгородов. Журі також підтримало чимало молодих здібних хореографів.

Нині відкриття обов'язково відбудуться. І не останню роль в цьому відіграє підтримка генеральних спонсорів — ВКО «SLY», Міжнародних авіаліній України. Генеральних інформаційних спонсорів — ТРК «Золоті ворота», радіо «Люкс». Спонсора — фірми «Фалбі». Інформаційних спонсорів — газет «Голос України», «Киевские новости», Національного українського радіо, 1-го Національного каналу, телеканалу «ТЕТ», журналів «Музика», «Світ мистецтва».

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.
Анатолій ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора).
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236694.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311184.
2 3 4 5 6 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України